

PERIODICALS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 06-12-2017

Iki valstybės atkūrimo jubiliejaus liko 247 dienos

Pirmąją savo vizito Washingtone dieną prof. V. Landsbergis užbaigė susitikimu su Washingtono lietuvių bendruomene. Svečių pristatė LR ambasadorius Rolandas Kriščiūnas. URM nuotr.

V. Landsbergio viešnagė Washingtone

Birželio 8–9 d. JAV sostinėje Komunizmo aukų atminimo fondo kvietimu lankėsi Atkuriamojo Seimo pirmininkas, profesorius Vytautas Landsbergis.

Birželio 8 d. prof. V. Landsbergis ir LR Seimo Užsienio komiteto narys, tarpparlamentinių ryšių su JAV grupės pirmininkas Emanuelis Zingeris susitiko su JAV

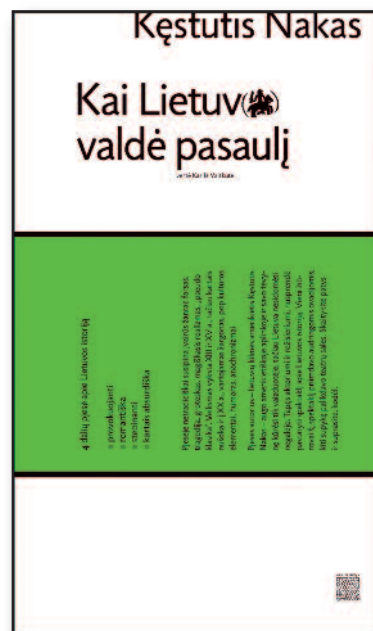
senatoriumi Richard Durbin, Nacionalinio saugumo tarybos vyresniąja direktore Rusijos klausimais Fiona Hill, su JAV analitinių centrų „Freedom House“ vadovais Michael Abramowitz ir Robert Herman, o taip pat su Hudson Institute vadovybe – Prezidentu Ken Weinstein, vyriausioju darbuotoju Craig Kennedy, strateginių partnerysčių direktoriumi Matthew Hunter ir Kleptokratijos iniciatyvos vadovu Charles Davidson.

– 7 psl.

Apie Lietuvos istoriją – avangardiniu stiliumi

Knygos „Kai Lietuva valdė pasaulį“ kūrybinė trijulė (iš k.): vertėja Karilė Vaitkutė, autorius Kęstutis Nakas ir redaktorė Dalia Cidzikaitė pirmiausiai šią knygą pristatė pavasarį vykusioje Vilniaus knygų mugėje.

Balzeko lietuvių kultūros muziejuje pristatyta leidyklos „Aukso žuvis“ dviem kalbomis išleista Kęstučio Nako knyga „Kai Lietuva valdė pasaulį“ („When Lithuania Ruled The World“).

VIRGINIJA PETRAUSKIENĖ

Kur geriau, jei ne Balzeco lietuvių kultūros muziejuje galima pristatyti knygą, kurioje didžioji dalis veikiančių personažų yra Lietuvos istorinės asmenybės? Birželio 2 dieną, penktadienį, po darbų į muziejų susirinkę žmonės čia galėjo susitikti ne tik su knygos „Kai Lietu-

va valdė pasaulį“ autoriumi, Čikagos Roosevelt University dramos profesoriumi Kęstučiu Naku, bei šios keturių dalių pjesės apie Lietuvos istoriją vertėja į lietuvių kalbą, Balzeco muziejaus darbuotoja Karile Vaitkute. Vakaro metu septynių profesionalių aktorių grupė, tarp kurių buvo ir K. Nako žmona Audrė Budrytė, skaitė kūrinio ištraukas.

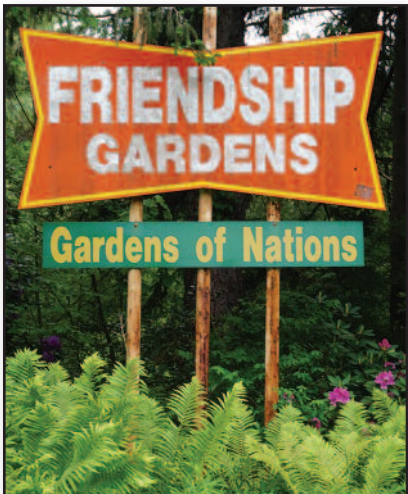
– 4 psl.

Sakykite tai, ką turite pasakyti, o ne tai, ką dera pasakyti – Henry David Thoreau

ŠIAME NUMERYJE:

Abiturientas kuria filmą apie Steigvilių legendą – 3 psl.

Naujam gyvenimui prikeltas istorinis sodas – 6 psl.

Šiandien išskirčiau keletą svarbių nutikimų. Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė perskaitė dėmesio vertą metinį pranešimą. Prezidentinės pylos sulaukė visa valdančioji Seimo dauguma ir jos suformuotas ministrų kabinetas. Prezidentės priekaištai teisingi – užteks dangstytis sąvokomis „mes tik pradėjome“, „mes naujokai“, „mes dar nuveiksime“... Laikas nestovi vietoje. Metas parodyti pirmuosius pumpurėlius.

Ir vis dėlto solidžių rezultatų tikėtis iš valdžion prieš pusmetį sugėžusiųjų neverta, nes vadinamiesiems žaliesiems valstiečiams trūksta platesnio, jei norite – filosofinio, universitetinio, akademinio, žvilgsnio į pasaulį. Kartais nutinka, kad ir aukštojo mokslo nebaigęs žmogus pasirodo visa galva aukštesnis už aukštuosius mokslus krimtusius akademikus. Bet mūsų atvejis – ne tas. Akivaizdu, kad partijos vedliams vadovauti valstybei – per daug sunku. Jie galėtų Tėvynei pasitarnauti užimdami žemesnės pareigas. Bet pačios aukščiausios pozicijos – jiems per didelė našta. Tiek premjerui Sauliui Skverneliui, tiek kultūrai vadovauti pasišovusiam Ramūnui Karbauskiiui, tiek Seimo pirmininkui Viktorui Pranckiečiui. Jie net nesuprato arba apsimetė nesupratę, kad Prezidentė, žerdama kritiką, turėjo omenyje būtent juos.

Žodžiu, nieko linksmo – per pusmetį net keletą sykių bandyta įstatymų pagalba nutildyti kritiškai rašančią žiniasklaidą, aukštojo mokslo reforma labiau primena ekonominius sanderius nei norą sustiprinti studijų kokybę, pastangos išblaivinti tautą grįstos vien kategoriškais draudimais...

Bet liūdniausia, kad valdantieji nenutuokia, kaip sumažinti lietuvių norą emigruoti. Nenumaldomas lietuvių troškimas kuo greičiau išsinešdinti iš Lietuvos, palikti ją likimo valiai, pamiršti ją, – štai kas baisu. Štai dėl ko mes visi turėtume pergventi. Tai pats svarbiausias klausimas. Klausimų klausimas.

O kad Prezidentė neminėjo užsienio politikos – nematau nieko blogo. Tiesa, LRT laidos „Dėmesio centre“ vedėjas Edmundas Jakilaitis ne syki ironiškai svarstė, kodėl Dalia Grybauskaitė netaria nė žodžio apie ne itin draugiškus Lietuvos-Lenkijos santykius. Suprask, tai silpnoji asmeniškai dėl užsienio politikos atsakingos Prezidentės vieta. Žurnalistas taip konstravo klausimus, kad susidarytų įspūdis: būtent oficialusis Vilnius kaltas dėl lenkiškų šnairavimų.

Mano nuomonė – kiek kitokia. Šių eilučių autoriui norėtusi pagirti Prezidentę – esama situacijų, kada geriau patylėti. Nes jei Prezidentė būtų kalbėjusi apie Lenkiją, jai tektų ...kritikuoti oficialiąją Varšuvą. Negi viską išmanančiam ir viską suprantančiam

„Neapsimeskime kvailėliais“

GINTARAS VISOCKAS

E. Jakilaičiui vis dar neaišku, kodėl dėl lenkiškų-lietuviškų įtampų pirmiausia kalti patys lenkai? Kai Varšuva liausis mus prievartavusi tapti Lenkijos provincija, kai nustos kištis į mūsų vidaus reikalus nurodinėdama, kokių dar privilegijų nusipelnė Šalčininkų ir Vilniaus krašto lenkai, tarpvalstybiniai santykiai iš karto pagerėtų. Todėl mūsų šalies vadovė ir tyli. Nepatogu kritikuoti kaimyno. Vis dar, matyt, tikimasi, jog imperinėmis ambicijomis, tiesa, ne tokiomis didelėmis kaip Rusija, sergantis partneris pats pasveiks.

Juolab kad Lenkija dabar konfliktuoja ir su Europos Sąjunga (ES). Ir vėl, pripažinkime, teisi ne Lenkija. Taip aršiai spausti savąją Temidę ir reikalauti tiek daug europietišκών privilegijų – nesąžininga, neprotinga. Jei Lietuva per daug nuolaidžiauja Briuselio užgaidoms, tai Lenkija per daug drastiškai jas atmeta. Gyvenant savanoriškoje bendrijoje reikia visiems ieškoti „aukso viduriuko“. Akivaizdu, kad lenkai nemoka išlaikyti pusiausvyros. Jie į visus žvelgia iš aukšto. Jie dedasi esantys patys geriausi, protingiausi, sąžiningiausi. Todėl Prezidentės D. Grybauskaitės nenoras atvirai kalbėti apie užsienio politikos užkulius lenkiška tema – pagirtinas. Ji elgiasi protingai – kam dar labiau komplikuoti pašlijusius tarpvalstybinius santykius?

Panaši intriga – ir dėl santykių su JAV. Prezidentas Donald Trump tūkstą kartų teisus, kai priekaištauja Vokietijai, Prancūzijai, Italijai ir kitoms ES šalims dėl per menko kariuomenių finansavimo. Amerikos vadovas teisingai piktnasi, kodėl didžiąją naštą dėl karinių reikalų priversti nešti amerikiečių mokesčių mokėtojai, o vokiečių, prancūzų ar italų mokesčių mokėtojai gyvena patogiomis sąlygomis. „Lietuvos žinių“ apžvalgininkas Audrius Bačiulis straipsnyje „Trampas įvedinėja tvarką NATO, o ARAS – Nemenčinėje“ taikliai pastebėjo, jog šiuos priekaištus išgirdę Europos lyderiai apsimetė „kvailėliais, siekiančiais ir toliau žaisti savo žaidimus“. Sutinku, negražiai pasielgė Vokietijos kanclerė Angela Merkel, kai neatsakė D. Trump, kada vokiečiai savo ginkluotosioms pajėgoms pradės skirti 2 proc. nuo BVP. Sutinku ir su tuo, kad D. Trump pagrįstai šantažavo Europą – jei Briuseliui nerūpi jo paties saugumas, kodėl ES likimas turėtų rūpėti Washingtonui.

Bet apžvalgininkas A. Bačiulis savo straipsniuose neanalizuoja, kaip derėtų vertinti D. Trump metamus kaltinimus dėl ryšių su Vladimiro Putino valdomu Kremliumi. Štai buvusio Federalinių tyrimų biuro (FTB) vadovo James Comey viešas liudijimas JAV senatoriams ir kongreso nariams – itin nepalankus D. Trump. Buvęs FTB vadovas davęs priesaiką tvirtino: D. Trump leido jam suprasti, esą būtų laimingas, jei Amerikos slaptosios tarnybos pamirštų galimus buvusio patarėjo nacionalinio saugumo klausimais Michael Flynn ryšius su V. Putinu. Žodžiu, įtarimai, kad Rusija kišosi į JAV prezidento rinkimus ir padėjo D. Trump nurungti Hillary Clinton, – nepaneigti. Nepaneigti ir įtarimai, kad kadaise bankrutavusiam D. Trump pinigų pamėtėjo būtent Rusijos slaptosios tarnybos. Taip pat dar neaišku dėl tikro ar tariamo noro įrengti slaptąjį telefoninį ryšį tarp Baltųjų rūmų ir Kremliaus.

Žinoma, D. Trump neliko skolingas po J. Comey liudijimų. D. Trump apkaltino buvusį FTB direktorių melavus Kongresui ir pareiškė „100 proc. norintis liudyti prisiekus“. JAV prezidentas savo „Twitter“ paskyroje ne kartą rašė, kad „nėra jokių slaptų susitarimų su Rusija bei trukdymų vykdyti teisingumą“.

Tačiau ar mes galime garantuoti, jog D. Trump išvengs apkaltos? Ar mes galime galvą guldėti, kad Rusija neturi D. Trump kompromituojančios medžiagos? Jau vien tai, kad Amerikoje kilo didelė sumaištis dėl galimų naujai išrinkto JAV prezidento ryšių su Rusija, – milžiniškas Kremliaus laimėjimas. Kad ir kokie bebūtų Amerikos teisėsaugos verdiktai, visuomet išliks galimybė abejoti ir netikėti.

Todėl Prezidentė pasielgė, man regis, teisingai, nenorėdama parodyti savo požiūrio į JAV ir ES nesutarimus. Mums reikėtų palaikyti gerus santykius ir su Washingtonu, ir su Berlynu. Bet kaip tai padaryti, jei Berlynas ir Washingtonas ateityje dar labiau ginčysis?

Mes namuose patys turime daug sudėtingų darbų. Koncentruokime savo žvilgsnius į sunkiai užbaigiamus darbus. Sakykim, Seimo nariui Mindaugui Basčiui keliamų priekaištų dėl per didelio bičiuliavimosi su įtartinais Rusijos politikais bei verslininkais analizė. Gyvybiškai svarbi tema. Jei Lietuvos politikams bus leidžiama taip ilgai ir kryptingai bičiu

liautis su įtartinaisiais Rusijos atstovais ir tuo pačiu Lietuvoje užimti aukštas pareigas, – nieko gero nelauk. Štai politikos apžvalgininkas Alvydas Medalinskas tarsi advokatauja, girdi, su „Dujotekana“ bendravo ne tik M. Bastys, bet kažkodėl tik jam bandoma inicijuoti apkaltą. Atvirai sakant, keista pozicija. Jei prasprūdo keli įtariamieji, tai dar nereiškia, kad dera palikti ramybėje kitus.

Paskutinioji Ritos Miliūtės laida „Teisė žinoti“, kurion buvo pakviestas pats įtariamasis, atnešė daugiau supratimo. Konkrečiau tariant, dar labiau sutvirtino įsitikinimą, jog M. Bastys – ne tas žmogus, kuriam Lietuva galėtų leist susipažinti su valstybės paslaptimis. Trumpai apibūdinsiu – žurnalistė teiravosi, kodėl atskydamas į VSD anketą M. Bastys neparašė apie pažintį su buvusiu KGB darbuotoju Piotru Vojeika. Aukštąjį išsilavinimą turintis politikas tvirtino iš pradžių nesupratęs anketos klausimo. Tada žurnalistė pacitavo klausimą, kurio neva nesuprato M. Bastys. Tas klausimas – toks paprastas, kad M. Basčiui turėtų būti gėda apsimesti jo nesupratęs.

Iš gėdos sudegti turėtų ir konservatorius Andrius Kubilius, kurį kritikuoja politikos apžvalgas lietuviškoje spaudoje skelbianti Jūratė Laučiūtė. Ši syki omenyje turiu jos atvirą laišką, adresuotą konservatoriui A. Kubiliui ir visiems kitiems, kurie pasirašė po lietuvių kalbos išdavystės aktu – leidžia į lietuviškąją abėcėlę įsileisti svetimas raides. Man regis, šis A. Kubiliaus ir jo prietelių žingsnis – taip pat vertas Apkaltos komisijos dėmesio. Kas per daug bičiuliaujasi su „Gazprom“ ir buvusiais KGB atstovais, – neverti Lietuvos pasitikėjimo. Kas į lietuvių abėcėlę įleidžia svetimkūnių, išduoda lietuvių kalbą, o išdavę kalbą norom nenorom išduoda ir Lietuvos valstybę.

...

Mintys po Prezidentės metinio pranešimo

Lietuvos politologų asociacijos narys **Mindaugas Jurkynas:**

„Manau, kad pranešime kritikos buvo daug daugiau negu teigiamų aspektų. Tai yra metinis pranešimas ir dėmesį reiktų skirti visiems metams, tačiau visa kritika buvo nukreipta į pastarųjų 5–6 mėnesių Vyriausybę ir valdančiųjų veiklą. Dabar jau matyti, jog tas pasitikėjimo kreditas, kurį Prezidentė buvo suteikusi šiai Vyriausybei, yra išsekęs. Vyriausybės veiklą ji įvardijo kaip chaosą, o primamas įstatymų pataisas vertino kaip visuomenę skaldančias.

Nukelta į 8 psl.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday
and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA **\$250.00**

JAV – metams **\$150.00** • 1/2 metų **\$80.00** • 3 mėn. **\$57.00**

Pirma klase – **\$340.00** • kartą per savaitę **\$240.00**

! Kanadą – metams **\$390.00** (USD) • 1/2 metų **\$210.00** (USD) • 3 mėn. **\$110.00** (USD)

! Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams **\$615.00** • 1/2 metų **\$315.00**

! Lietuvą paprastu paštu – metams **\$120.00** • 1/2 metų **\$66.00**

Internetinė prenumerata – metams **\$115.00**

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams **\$95.00** • 1/2 metų **\$70.00** • 3 mėn. **\$48.00**

! Kanadą – metams **\$150.00** (USD) • 1/2 metų **\$120.00** (USD) • 3 mėn. **\$75.00** (USD)

! Lietuvą ir kitas šalis oro paštu – metams **\$220.00** • 1/2 metų **\$120.00**, paprastu paštu – metams **\$70.00**

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiuočiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –
skelbimai@draugas.org, administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –
Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai
sutampa su redakcijos nuomone.

Aleksas mano dėmesį atkreipė jau nuo pirmo sakinio, prabilęs Žeimelio gimnazijoje surengtoje moksleivių kraštotyrinėje konferencijoje. Jis ruošėsi pasakoti apie Lietuvą pasaulyje garsinusį savo tolimą giminaitį, kilusį iš to paties Steigvilių kaimo (dab. Pakruojo r.), imtynininką Karolį Poželą iš Čikagos, ir pasakė, kad jis išgarsėjo ne taip, kaip komunistas Karolis Požela. Iš tiesų, komunistas Požela XX a. pradžioje, iš Šiaulių vadovavęs to krašto bolševikams (radikaliesiems komunistams), kovojo prieš nepriklausomos Lietuvos atkūrimą ir už komunistinę Lietuvą Rusijos sudėtyje. O jo pusbrolis imtynininkas Karolis Požela, tuo metu keliaudamas per Rusiją, traukėsi nuo slenkančio raudonojo maro į Ameriką. Taip jam mirus 1954 m. rašė net kairiosios, Čikagojeėjusios „Naujienos“:

„Kai raudonasis tvanas ėmė vis labiau ir labiau artintis prie Sibiro, tai Požela nutarė visiškai iš Rusijos imperijos ribų pasitraukti“.

Taigi abiturientas Aleksas Pašuškevičius, kuris kol kas neviešina, kokias studijas pasirinks, prisistatė kaip istorikas – įvykių vertintojas. Nors iš tiesų jis yra nuovokus daugelyje sričių – tikra žvaigždutė ne tik Žeimelio gimnazijoje ir rajone, bet įvairiuose konkursuose prizines vietas laiminti ir Lietuvos mastu. Jis gražiai piešia (Žiemgalos muziejuje bei jo gimnazijoje buvo surengtos jo pieštų portretų parodėlės), pasireiškė kaip talentingas kraštotyrininkas ir kino dokumentininkas, šiuos savo talentus sudėjęs į keletą dokumentinių filmukų apie savo kraštą. Vienas filmas skirtas jau minėtam imtynininkui Karoliui Poželai. Kadangi ir pati prieš gerą dešimtmetį „Drauge“ ir Žeimelio monografijoje (2006) esu rašiusi apie Karolį Poželą (beje, paskatinta tuometinio „Draugo“ administratoriaus Valentino Krumplio, kuris yra žymiojo sportininko brolio vaikaitis), buvo įdomu su Aleksu susipažinti iš arčiau.

Taigi vieną dieną Aleksą jo gimtajame Steigvilių kaime ir aplankiau. Jis gyvena išpūdingoje sodyboje, įkurtoje dar XIX a. pab. Kadangi namas statytas pasiturinčio ūkininko (Steigviliai buvo karališkasis – laisvųjų valstiečių – kaimas) iš ilgaamžės medžiagos – plytų, tai puikiai išsilaikęs. Aleksas didžiuojasi, kad namą statė jo prosenelis Dominykas Požela ir kad jo senelė sodybą taip gražiai prižiūrėjo, kad daug metų buvo apylinkėje gražiausia. (Ant namo tebekaba tai liudijanti metalinė lentelė.) Aleksas viename gyvenamojo namo gale yra įrengęs naminių muziejėlį, kur demonstruoja savo giminės (kol kas) istoriją.

Karolis Požela, garsinęs Lietuvą Amerikoje

Na, o dabar apie jaunojo kino dokumentininko Alekso Pašuškevičiaus herojų Karolį Poželą, kuris, pasaulio turnyruose klausiamas žurnalistų ar organizatorių, niekada nepraleisdavo progos pasakyti, kad yra iš Lietuvos. Beje, kitais metais sukanka 125 metai nuo Karl Pojello, kaip jis pasivadino Amerikoje, gimimo, taigi bus proga ir lietuviams sporto entuziastams Amerikoje priminti apie šią sporto žvaigždę.

Aleksas filme „Karolio Poželos legenda“ pirmiausia pateikia žinių apie patį Steigvilių kaimą. Ūkininko Poželos sodyboje XX a. pradžioje buvo surengtas vienas pirmųjų lietuviškų vakarų. Buvo suvaidinta garsaus šio krašto gydytojo, aušrininko, lietuvybės skleidėjo Adomo Sketerio pjesė „Iš tamsos į šviesą“. Čia ūkininkų sodybose spaudos draudimo metais prieglobstį rasdavo garsus knygnešys Jurgis Bielinis. O 1926 m. čia gimė garsus lietuvių krepšininkas ir treneris Kazys Petkevičius. Beje, pridursime, kad būtent jo stipruolis tėvas 1933 m., K. Poželai viešint Steigviliuose, su juo drįso susirungti.

K. Požela 1893 m. vasario 13 d. gimė Antano ir Julijos Kiršanskaitės Poželų šeimoje. Imtynėmis susidomėjo 1906 m., pirmieji jo varžovai buvo kaimo

Alekso filmas apie Steigvilių legendą

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

Aleksas Pašuškevičius, dokumentinio filmo apie lietuvių imtynininką Karolį Poželą, pasaulyje garsinusį Lietuvos vardą, autorius prie savo gimtojo namo Steigvilių kaime, Pakruojo r. A. Pašuškevičiaus asmeninio foto archyvo nuotr.

Pasaulio čempionas imtynininkas Karolis Požela (1893–1969).

vaikai, neretai vyresni. Domėjosi ir akrobatika. 1908 m. išvažiavo į Sankt Peterburgą, ten gyveno ir dirbo savo brolių Motiejaus ir Antano vaistinėje. (Tuo metu lietuviai darbo ieškoti važiavo ne tik į Ameriką, bet ir į didžiuosius Rusijos miestus – Sankt Peterburgą ar Rygą). Rimtai į sportą pasuko 1911 m. Būdamas 18 metų įstojo į „Sanitas“ sporto klubą ir netrukus tapo vienu geriausių klubo imtynininkų. Jo talentas atsiskleidė bemaž iš karto, – sako Aleksas. – Požela laimėdavo vieną po kito įvairius čempionatus. Ir jau 1912 m. tapo Rusijos imperijos vidutinio svorio kategorijos čempionu. 1913 m. birželį Kijeve tapo čempionu pirmą kartą surengtose visos Rusijos olimpinės žaidynės. O jau kitą mėn. Lenkijoje, Vroclave, laimėjo tarptautinį čempionatą. Tais pačiais metais tapo dar ir Rusijos čempionu sunkiojo svorio divizijoje ir t.t. 1914 m. prasidėjus I Pasauliniam karui, savanoriu išėjo į Rusijos armiją, tarnavo inžinerijos divizijoje ir 1916 m. buvo sužeistas. Už tarnybą apdovanotas trimis Šv. Jurgio medaliais.

Režisierius cituoja garsų to meto Anglijos žurnalistą Ernest John Harison, kuris savo knygoje „Lithuania Past and Present“ (1922) K. Poželą vadina išmintingiausiu imtynininku, kokį jam kada nors teko sutikti. „Jis buvo absoliučiai nenuvarginamas. Jo gera prigimtis ir aukšta dvasia niekada neišseko. Iš Dvinos fronto grįžo su sužeista dešine ranka. Išgijęs ėmė imtis geriau negu kada nors anksčiau“.

1917 m. Rusijoje įvykus revoliucijai ir krašte prasidėjus suirutėi, K. Požela prisijungia prie grupės liaujančių imtynininkų, kurios prieš karą buvo labai populiarios Rusijoje, ir atsieduria Sibire, vėliau Mongolijoje, Kinijoje, Japonijoje (ir visur skina išpūdingas pergales), kol galų gale su žmona Olga, su kuria susipažino Rusijoje, 1923 m. rugpjūčio 9 d. atvyksta į Seattle, Washingtono valstiją. Anot A. Pašuškevičiaus, čia įsitvirtino ilgam ir žingsnis po

žingsnio pradėjo kilti į sporto aukštumas. Lemtingas posūkis jo karjeroje įvyko 1927 m., kuomet jo agentu tapo Antanas Tamašiūnas. Wisconsine per 3 minutes jis nugalėjo Kanados čempioną Carl van Wurden, tačiau tikra žvaigždė tapo 1928 m., kuomet Čikagoje nugalėjo tuometinį vidutinės kategorijos pasaulio čempioną, taip pat lietuvių kilmės Johnny Mayers. Jis pasaulyje tapo vienu populiariausių amerikietiš- kų imtynių profesionalu Amerikoje. 1929 m. sausio 10 d. jam buvo suteikta JAV pilietybė.

Įžymusis sportininkas gimtinėje

1932 m. ir 1933 m. viešėdamas Europoje K. Požela aplankė ir gimtąjį Steigvilių kaimą. Anot Alekso, išvaikščiojo kone kiekvieną sodybą, domėjosi, kaip gyvena jo gimtojo kaimo žmonės. Steigvilietis Antanas Mačiulis prisimena savo tėvo pasakojimus, kaip kūlimo metu kaimo vyrai kalbėjo apie savo darbo sunkumą. Karolis, pasiklausęs šių kalbų, su tuo sutiko, taip nustebindamas vyrus. Jiems atrodė, jog tokiam stipruoliui nėra nieko sunkaus. Viešnagės metu Karolis surengė parodomąsias dvikovas Steigvilių bei Lauksodžio kaimuose.

Aleksas sako: „Tvirti nervai ir nepalenkiamas užsispyrimas, atrodo, buvo šeimos bruožas. Felicija Ramauskienė, Karolio sesuo, gyvenusi Steigviliuose, ūkio darbuose retai kada nusileisdavo savo vyrui, o neretai jį ir lenkdavo“.

Dokumentiniame filme režisierius pasakoja ir nepaprastą istoriją apie „prancūzų Angelą“ – kaip K. Požela iš likimo nuskriausto jaunuolio Maurice Tillet padarė pasaulio čempioną. „Požela pamatė jame žmogų, turintį realių šansų tapti imtynių profesionalu ir ėmė jį treniruoti“, – sako jis. Angelas tris kartus tapo sunkiasvorių kategorijos pasaulio čempionu. Filme taip pat paaiškėja, kad 1945 m. Karolį pasiekė skaudi žinia iš Rusijos – jo brolis Antanas buvo ištremtas į Sibirą, Vorkutą, kur vėliau mirė.

K. Požela tapo ne tik garsus, bet ir turtingas, jis Čikagoje, Halsted gatvėje, kartu su geriausiu savo draugu Maurice pasistatė namus, kuriuos V. Krumpelis šių eilučių autorei yra įvardijęs rūmais. Deja, ir sportininkus pakerta ligos. Abu bičiuliai, dar nesulaukę senatvės, sunkiai susirgo – Karoliui buvo diagnozuotas plaučių vėžys, o Maurice – padidėjusi širdis. „1954 m. rugsėjo 24 d. rytą Karolis mirė. O pranešus Maurice apie draugo netektį, šis pareiškė, jog jam nebėra prasmės daugiau gyventi, ir puolė į neviltį. Jį bemat ištiko priepuolis, ir tą patį vakarą Maurice ligoninėje mirė. Tillet buvo sakes, kad pasaulyje nėra kito žmogaus, šalia kurio jis norėtų būti palaidotas, išskyrus Karolį Poželą. Antanas Tamašiūnas atsiminė šiuos žodžius ir nusprendė abu palaidoti kartu. Per sporto legendų laidotuves gedulingoje procesijoje važiavo 300 automobilių kolona, dalyvavo tūkstančiai žmonių. Kapinėse plevėsavo Amerikos, Prancūzijos ir Lietuvos vėliavos. Karolis iš šiandien prisimenamas gimtuosiuose Steigviliuose, kurių žmonės didžiuojasi, kad iš jų kaimo kilo žmogus, kuris pasiekė tokių sporto aukštumų ir garsino Lietuvą“. Taip baigiasi Alekso filmas, kurių jis yra sukūręs jau ne vieną.

Sėkmės filmo kūrėjui

Man teko pamatyti ir jo kino pasakojimą apie vieną iš daugelio šio krašto vėjinių malūnų – statytą Antano Skrupskelio. Aleksas yra ne tik savo krašto, bet ir Lietuvos patriotas. Ir paprašytas atsiųsti savo nuotrauką parinko ne bet kokią – o šalia trispalvės vėliavos. Būtų teisinga, jeigu ir šį deimančiuką paglobotų gera ranka (kokia, pvz., buvo jo tėviškėno Karolio Poželos), nes vargu ar kaimo pensininkai tėvai pajėgs jam duoti jo talento vertą išsimokslinimą... kad netektų važiuoti skinti braškių į Norvegiją ir taip tą savo talentą pražudyti. Šiandien jis savo medžiagą filmams, kuriuos nebūtų gėda parodyti ir per Lietuvos televiziją, filmuoja ne kokiomis nors brangiomis kino kameromis, o paprasčiausiu telefonu.

Duok, Dieve, laimės šiam jaunam talentui.

TELKINIAI

Apie Lietuvos istoriją – avangardiniu stiliumi

Atkelta iš 1 psl.

Pjesės herojų elgesys – netipiškas

Atrodytų – štai dar vienas pokalbių apie Lietuvos praeitį vakaras. Tačiau tiems, kurie nebuvo skaitę kūrinio „Kai Lietuva valdė pasaulį“, autorius pateikė staigmeną. Knygoje prabilta ne su įprastu romantišku

tikresniais amerikiečiais nei jų bendraamžiai iš amerikietišku šeimų. Tačiau tų imigrantų, kurie atvyko ne savo noru, o kaip vergai, tremtiniai ar pabėgėliai, vaikams asimiliacijos suvokimą komplikuoja prarastos tėvynės suvokimas. Nors ir aktyviai asimiliuodamiesi, šie vaikai tuo pačiu svaioja atkurti savo tėvų prarastą rojų, kompensuoti tą didžiulę neteisybę, dėl kurios jų tėvai prarado savo tėvy-

Antroji dalis 1988 metais buvo parodyta New Yorke LaMama teatre. Tuo metu Amerikoje viešėjęs lietuvių rašytojas Kazys Saja irgi atėjo pasižiūrėti pastatymo. Lietuvoje jau pripažintas K. Saja po spektaklio jaunam autoriui pateikė šaltą dušą: išdrožė moralą už tai, kad kūrinyje yra žeminama Lietuvos istorija. Trečioji dalis 1992 metais parodyta Jono Meko Antologijos filmų archyve, sulaukė

Ji pridūrė, kad pirmą kartą, gal prieš keliolika metų perskaityta ši pjesė padarė stiprų įspūdį, nes nieko panašaus prieš tai apie Lietuvos istoriją neteko skaityti. Todėl panoro ją išversti. „Pamaniau, kad yra labai šaunu į save pažvelgti kitomis akimis, tarsi iš šono. Nes tarp lietuvių labai dažnai tenka matyti daug ir nepagrįsto susireikšminimo. Kai kas save visai nepelnytai užkelia ant pjedestalo, o aplinkiniai iš to žmogaus padaro stabą... Taip ir su istorija – turime mokėti pripažinti, kad ne tik mes buvom skriaudžiami, bet ir mes kitus skriaudėm, kad nė viena tauta nėra šventieji. Ir labai įdomu paskaityti ir scenoje pamatyti istorines asmenybes kasdieniškoje šviesoje, pamatyti jas ne Lietuvoje gimusio lietuivio akimis“, – sakė K. Vaitkutė.

Į vakaro svečių klausimus, ar rengiasi dar kartą pastatyti savo pjesę „Kaip Lietuva valdė pasaulį“, K. Nakas atsakė, kad labai norėtų tą padaryti, tačiau kol kas neatsiranda turtingų rėmėjų. O pinigų šiam pastatymui reiktų nemažai, nes tektų kviesti būrį aktorių. Juk vien pjesėje veikiančių personažų yra per dvi dešimtis.

Lietuvį vaidino ir afroamerikietis

„Šiandien tik pristatėme pjesę, pasitelkę pasaulyje įprastą pjesės ištraukų skaitymą, vadinamąjį ‘stage reading’. Tarp šiandien vaidinusių profesionalių aktorių, kurie vaidino Lietuvos istorines asmenybes, buvo ir kubietis, ir afroamerikietis. Aišku, visada yra smagiau parodyti pastatytą pjesę, kur aktoriai vaidina su kostiumais scenoje, kurioje vaizdą taip pat kuria dekoracijos, muzika ir apšvietimas. Buvo nuostabu, kad tiek daug žmonių atėjo. Tikiu, kad iš ištraukų ne visi suprato kūrinio esmę. Bet manau, kad jie pajautė jo humorą, lengvą poeziją, popkultūrišką stilių“, – sakė K. Nakas.

Jo žiniomis, neseniai išleista knyga, „Kai Lietuva valdė pasaulį“, (dizainerė Agnė Dautartaitė-Krutulė) primena aktoriams skaityti skirtą repetacijų scenarijų. Lietuvoje sulaukia dėmesio – žmonės šią knygą perka. „Labai svarbu pristatyti pjesę, parodyti, kad tokia yra. Manau, kad Donald Trump valdymo laiku, visos šios temos, paliestos mano pjesėje, vėl tampa svarbios. Gal ateis laikas, kai koks nors režisierius nuspręs, kad nori ją pastatyti scenoje“, – vylėsi K. Nakas.

Knygos suktuvės muziejuje (iš k.): Karilė Vaitkutė, Kęstutis Nakas, Stanley Balzekas Jr. ir Rita Janz. Virginijos Petruskienės nuotraukos

Autoriaus parašas – knygą įsigijusiam LR generaliniam konsului Čikagoje Marijui Gudynui (k.).

patosu, o pateikta avangardiška, drąsi to laikmečio įvykių bei asmenybių interpretacija.

K. Nakas savo keturių dalių pjesėje labai savitai kuria XIII–XV amžiaus Lietuvos paveikslą, kuriame veiksmas kartais persikelia ir į XX amžių. Kūrinyje susipina įvairūs žanrai: farsas, tragedija, groteskas, magiškas realizmas, „pseudo klasika“. Pjesės autorius į savo kūrinių įpina humoro, pop kultūros elementų, šiuolaikinio žargono.

Tikrai ne visiems gali atrodyti priimtina, kad karaliaus Mindaugo žmona Morta pjesėje užsisakinėja alaus iš Vokietijos, peikia lietuvišką midų ir svetimauja su vokiečių arki-vyskupu, kad kunigaikštienė Birutė susimuša su Algirdo žmona Julijona, uždrožia dar ir dėl to sutrikusiam Skirgailai. O Vytauto Didžiojo žmona Ona reikalauja iš savo vyro kūniškos meilės, nes trokšta pagimdyti sūnų. Tačiau išgirsta Lietuvos valdovo atsakymą, kad „su šiuo reikalu yra užrišta“. Lietuvio širdžiai mieli romantiškieji Lietuvos istorijos personažai pjesėje tarpusavyje kalbasi visai neromantiškai. Jų dialogai kai kur primena vulgarokus didmiesčio asocialų pokalbius, kai kur pjesės veikėjai prabyla jautriai ir pakylėtai.

Kūrinio šaknys – susipynusios

Arizonoje, lietuvių dipukų šeimose augęs K. Nakas sakė, kad jo, kaip ir kitų to laikmečio jo bendraamžių Amerikos lietuvių vaikystė prabėgo namuose tarp nepajudinamas vietas užsikariavusių ir pagarbiai laikomų lietuvių simbolizuojančių daiktų – rūpintojėlių, tautinių juostų, drožinėlių koplytstulpių. Tačiau už namų slenksčio virė kitoks – gyvas ir besikeičiantis amerikietiškas gyvenimas.

„Aš turėjau derinti savo lietuviškąjį gyvenimą su amerikietiškoju. Amerikos istorijos audekle dažna agresyvos asimiliacijos gija, kai imigrantų vaikai siekia tapti didesniais ar

nę. Pjesės ‘Kai Lietuva valdė pasaulį’ ištakos slypi vaiko, gyvenusio įtampoje, tarp prieštarų amerikietiškosios ir lietuviškosios jausenų, vaizduotėje“, – savo knygoje rašo K. Nakas.

Rašytojui buvo ir daugiau įtakų bei paskatų savaip traktuoti Lietuvos istoriją. Viena iš jų – didelis susižavėjimas amerikiečių aktoriaus ir pjesių autoriaus Charles Ludlam ir jo „Pašaipiojo teatro trupės“ kūryba, kurioje buvo derinami įvairūs stiliai ir tonai. 1985 metais kelionės į Lietuvą metu K. Nakas ne tik mokėsi lietuvių kalbos, bet ir susipažino su lietuvių mitologijos specialistu Norbertu Vėliumi, taip pat ir pats pradėjo domėtis mitologija. K. Nako mintis pačiam sukurti grožinį kūrinių, kuriame būtų pasakojami įvykiai nuo Mindaugo iki Vytauto, jo neapleido. Tačiau pradėjęs rašyti pjesę suprato, kad visos istorijos į vieną spektaklį nesutalpins. Todėl gimė keturios kūrinių dalys. Beje, pjesėje jaučiama V. Shakespeare dramų įtaka.

Autoriui teko ir pagyrų, ir pylos

Vakaro muziejuje metu K. Nakas pasakojo apie visų keturių pjesės „Kai Lietuva valdė pasaulį“ dalių pastatymus. Pirmoji buvo pastatyta nutriušusiame mažame New Yorke „Piramidės“ klube, į kurį atėjo ir patriotiškai nusiteikusių, tautiniais drabužiais pasipuošusių lietuvių. Kai kurie iš šių žiūrovų išėjo nesulaukę pabaigos. Tačiau tąsyk spektaklį stebėjęs garsusis avangardinio kino kūrėjas Jonas Mekas sakė, kad kūrinys ir pastatymas jam labai patiko. Kitas Amerikos lietuvis, dramaturgas Algirdas Landsbergis irgi parašė teigiamą recenziją, kuri buvo išspausdinta laikraštyje „Draugas“.

gerų įvertinimų „The New York Times“ dienraštyje. Pjesės autorius ir režisierius K. Nakas sulaukė „Public Theatre“ užsakymo. Ketvirtoji dalis buvo pastatyta po dešimties metų ir parodyta Čikagos kultūros centre. Į premjerą susirinko daug lietuvių, visi šiltai priėmė spektaklį. „Niekada nesiekiau juodinti Lietuvos istorijos ar kultūros, ypač tragiškų jos aspektų. Jaučiu didelę pagarbą savo kultūriniam paveldui ir juo žaviuosi“, – tikina K. Nakas.

Mokėti nesiropšti ant pjedestalo

Balzeko muziejaus renginyje išklaušė aktorių grupės skaitomas pjesės ištraukas, kai kurie žiūrovai sąžiningai prisipažino ne viską suprastę. Vakare dalyvavusi pjesės vertėja K. Vaitkutė sulaukė klausimo, kiek laiko jai prireikė išversti tokį sudėtingą kūrinių. „Neklauskite, neskaicičiau. Dirbau su ilgo komis pertraukomis, kartais šį darbą atidėdavau į šoną, tačiau po kurio laiko vėl prie jo sugrįždavau. Dažniausiai dirbdavau anksti rytais, nes man ši dienos dalis yra pati produktyviausia. Verčiant teko ne kartą konsultuotis su Kęstučiu, nes kai kurie pjesės intarpai ir aliuzijos man pasirodė neiššifruojami ir neišverčiami“, – sakė K. Vaitkutė.

Balzeko lietuvių kultūros muziejuje profesionalių aktorių grupė kartu su autoriumi skaito knygos ištraukas.

Lietuvos Dukterų draugijos metinis narių susirinkimas

NIJOLĖ NAUSĖDIENĖ

Kiekviena organizacija metų pradžioje rengia visuotinį ataskaitinį susirinkimą. Jo metu organizacijos pirmininkas pateikia metinę organizacijos veiklos apžvalgą. Dalyvaujantys gali spręsti apie tos organizacijos darbingumą, aktyvumą ir ar teisingai plėtojama jos veikla.

Gegužės 21 d. metinį visuotinį ataskaitinį narių susirinkimą surengė ir Lietuvos Dukterų draugija (LDD). Jis vyko Pasaulio lietuvių centre (PLC) po šv. Mišių. Iš anksto „Draugo“ laikraštyje buvo skelbiama jo data. Tad džiugu, kad salė buvo pilnutėlė. Valdybos narės, kaip visada, dalyvaujantiems paruošė gražų ir turtingą vaišių stalą. Prie kavutės ir užkandėlių pirmiausia buvo leista maloniai pabendrauti, atsikvėpti ir pasiruošti išklaudyti LDD pranešimus. Ant gražiai padengtų stalų buvo išdėliota susirinkimo darbotvarkė ir valdybos išdo ataskaita.

Susirinkimą atidarė LDD pirmininkė Deimantė Komskienė. Pasveikinusį susirinkusius ji pasiūlyė gausių susirinkusiųjų būriu. Susirinkime dalyvavo Jurgio Matulaičio misijos direktorius dr. kun. Algimantas Baniulis, tad pirmininkė jo paprašė sukalbėti palaiminimo malda.

Kun. A. Baniulis kalbėjo apie artimo meilę, dvasingumą, pritarė šios organizacijos tauriems tikslams, kurie kaip tik ir atspindi katalikišką tiesų kelią, vedantį į artimui ištiestą globėjišką ranką, kaip mus moko Jėzus Kristus. Palinkėjo organizacijai ir toliau eiti šiuo geru keliu. Kunigas prašė Dievo palaimos Lietuvos dukterų draugijos kilniems darbams.

Kiekvienais metais amžinybėn iškeliauja nemažai draugijos narių. Su širdgėla išgyvename jų netektį, todėl pirmininkės buvo paprašyta atsistojimu pagerbti šių mūsų narių prisiminimą.

Praėjusių metų visuotinio ataskaitinio susirinkimo protokolą, kuris visų dalyvaujančių buvo priimtas be pataisymų, perskaitė LDD valdybos sekretorė Stefanija Borzenkienė.

LDD valdybos išdininkė Jūratė Kwiatkowski supažindino su turimomis lėšomis. Buvo paaiškinta, kur kokiame banke yra organizacijos pinigai, kaip su jais tvarkomasi.

LDD Revizijos komisijos narė Irma Deveikienė perskaitė revizijos komisijos aktą. Ji sakė, kad kartu su komisijos nare Viktorija Šauliene gegužės 11 d. peržiūrėjusios ir patikrinusios LDD valdybos finansines knygas, rado jas tvarkingai vedamas. Pajamos ir išlaidos balansuojasi. Prie kiekvienų išlaidų rado tvarkingai pridėtus pateisinamus dokumentus. Visiems aukotojams išsiuntinėtos padėkos. Irma Deveikienė su Viktorija Šauliene išreiškė padėką išdininkei Jūratei Kwiatkowski už tvarkingai vedamas sąskaitų knygas.

Pirm. Deimantės Komskienės pranešimas

Pirmiausia noriu visiems širdingai padėkoti už jūsų kantrų buvimą su Lietuvos Dukterų draugija, už jūsų nuoširdų galestingumą, supratimą, užuojautą ir paramą vargstantiesiems bei nelaimėn papuolusiems žmonėms. Jūsų dėka mes turime galimybę ištiesti pagalbos ranką tiems, kuriems labiausiai jos reikia.

Prieš pradėdama nuveiktų darbų pranešimą, noriu visiems pristatyti LDD tarybą ir valdybą, kurią sudaro 11 narių: Irena Vilimienė, Baniutė Kronienė, Vida Kosmonienė, Aldona Laukaitienė, Laima Gaudė ir Elena Ablingytė. LDD valdybos pirmininkė – Deimantė Komskienė, valdybos vicepirm. Gražina Kazėnienė, valdybos išdininkė – Jūratė Kwiatkowski, sekretorė – Stefanija Borzenkienė ir draugijos korespondentė – Nijolė Nausėdienė.

Leiskite pradėti 2016 m. LDD Čikagos skyriaus veiklos apibendrinimą. Praėję metai darbais gal ir nebuvo labai gausūs, bet ne mažiau svarbūs. Kaip dažnai sakydavo draugijos ikūrėjas kun. Feliksas Gureckas: „...Nebūtina būti Nemunu, kad patekti į plačiąją jūrą, galima būti ir mažu srauniu upeliu, kurio vanduo taip pat neša gyvybę, ir jis ne mažiau svarbus už didžiąją upę, o vieną dieną jis būtinai pasieks plačiąją jūrą...“

Praėjusiais metais padėjome tiek Lietuvoje gy-

Išgirsti apie gražius Lietuvos Dukterų darbus susirinko gausūs būrys dalyvių.

LDD archyvo nuotraukos

venantiems tautiečiams, tiek ir čia, Amerikoje. Siuntėme siuntinius į Prienu senelių globos namus. Finansiskai parėmėme vėžiu sergančius ligonius Lietuvoje būtiniams vaistams įsigyti; taip pat jauną merginą, kuriai buvo būtini vaistai atstatyti regėjimą; šeimą, auginančią naujagimį, kuriam buvo būtina akių operacija užsienyje; finansiskai parėmėme netikėtai žuvusios moters šeimą. Lankėme sunkiai sergančius ligonius Amerikoje, padėjome palaidoti Aldoną Normantaitę. Prisidėjome prie „Čikagos mamų unijos“ labdarinių pietų gaminimo „Donalds Macdonalds“ namučiuose, kuriuose nemokamai gali gyventi sergančių vaikų tėveliai, kol vaikai gydomi ligoninėse. Na, ir žinoma, lankėme vyresnes LDD seses.

Taip pat noriu pristatyti kitų LDD skyrių nuveiktus darbus. Anksčiau apie kitų skyrių veiklą mus plačiai supažindindavo sesė Sofija Jelionienė, kuri labai gerai redaguodavo LDD žiniaraštį. Dėl sesės Sofijos pašlijusios sveikatos jai jau per sunku toliau dirbti šį darbą. Lietuvos Dukterų draugijos ir visų na-

bai sumažėjo narių, bet sesės darbuojasi ir padeda Lietuvoje gyvenantiems tautiečiams.

Dėl labai rimtų asmeninių priežasčių nespėjome gauti veiklos aprašymo iš Los Angeles skyriaus. Tik galiu pasakyti, kad tos moterys dirba labai geranoriškai, daug padeda Lietuvos vaikų namams, tuo įnešdamos į našlaičių gyvenimą džiaugsmo ir vilties.

Labai smagu tai, kad visi LDD skyriai turi savo darbų kryptį: vienas skyrius padeda vaikams, kitas remia labdaringas organizacijas, dar kitas padeda skurdžiai gyvenantiems tautiečiams vaistais, globoja vyresnio amžiaus žmones, sunkiai sergančius ligonius, staigios nelaimės ištiktus. Noriu pasakyti, kad visi skyriai neapsiriboja formalumais ir labdaros tikslais dirba iš širdies, visus jungia meilė artimui, kuria LDD sesės dalijasi jau daugelį metų. Tikiuosi, kad pagalbos ranką ties visiems, kuriems jos prireiks, dar daugelį metų.

Pabaigai noriu išarti padėkos žodį visiems prisidėjusiems prie mūsų veiklos, dalyvaujantiems mūsų renginiuose ir pritariantiems mūsų veiklai. Dėkoju asmenims, pinigineis aukomis parėmusiems mus, nes be jų pagalbos mes neišsilaikytume. Mes dirbame, stengiamės, rengiame įvairius renginius, bet kartais būna, kad susumavus išlaidas pelno beveik nelieta. Mintyse vis planuojame, galvojame apie naujus renginius. Nežadame sėdėti vietoje ir ateityje. Visos tarybos vardu dėkoju jums už dėmesį, kantrybę ir nuoširdumą.

Nuotaikinga susirinkimo pabaiga

Susirinkimo pabaigoje buvo iškelta keletas klausimų, kurie draugiškai aptarti, pateikta keletas sumanių patarimų. Susirinkimas vyko draugiška nuotaika. Dalyviai ilgėliau pasisėdėjo, pabendravo prie užkandėlių ir kavutės. Gimtadienio proga tortu buvo apdovanota Marytė Vasiliauskienė, Birutė Kairienė apdovanota pyragais. Lietuvos Dukterų gerumas juntamas visur.

Renginio kulminacija tapo Floridos skyriaus sesės Rūtos Bandziukienės laiškas, atsiųstas prieš susirinkimą, kuriame buvo nuotaikingas eilėraštis. Jį pirmininkė perskaitė: *Apšerkšnijo mūsų klubas, / Baltos galvos kur dairais. / Ilgų pasakų mūsų klube / Nieks nebeseka seniai. / Nebereikia anei baro – / Šalto, balto prieš pietus, / Tik tai kartais vyno taurė / Dar pradžiugina visus. / Kur tie pobūviai žavingi / Su daugybe kepinių? / Kur tos smagios vakaronės, / Dainos iki paryčių? / Mūs garsus kultūros klubas / Užsidarė neseniai. / Buvo nuostabių kelionių / Ir spektaklių nemažai. / Dukterys taip pat prisnūdo, / Kartais noris pailsėti. / Niekas vietoje nestovi, / Ir jaunų balsų girdėti. / Nepaseno mūs mergaitės, / Tik pavargo palengva. / Nebe taip aktyviai vyksta / „Sales“ garaže ir klube. / Gelia sąnarius bei skrandį / Ir mėšlungis naktimis. / Gal magnezija padėtų, / Vitaminas gal D3? / „Aukso ūsą“ mes auginam, / Gal nors jis padės. / Trinam koją, ranką, sprandą, / Neprarandame vilties. / Skaitom, šviečiamės, „vartojam“ / Patarimus nuoširdžiai. / Tik organinis viščiukas, / Tik organiniai grūdai... / Nors bėdų ir nemažėja, / Širdys jaunuos visados. / Nešam vėliavą iškėlę – / Mes juk Dukros Lietuvos!*

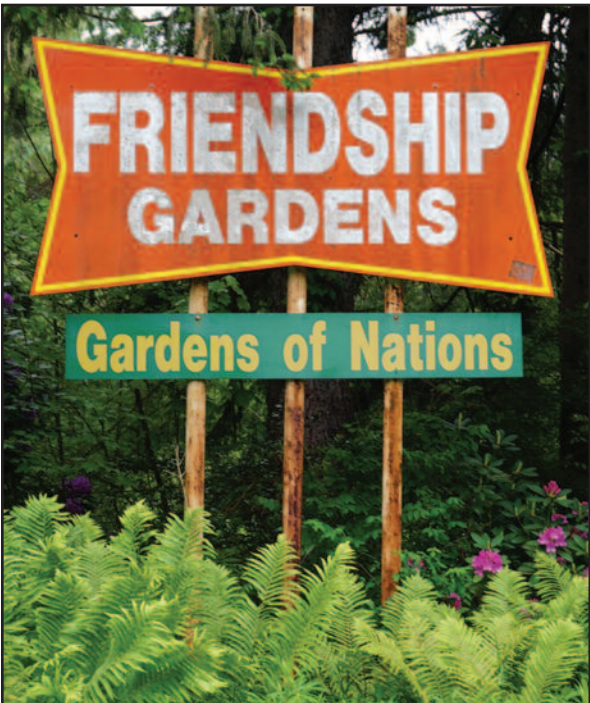
LDD valdybos narės (iš k.): Stefanija Borzenkienė, Deimantė Komskienė, Gražina Kazėnienė ir Jūratė Kwiatkowski.

rių vardu mes reiškiamo padėką sesei už ilgametį, pasiaukojantį, nuoširdų darbą bei linkime geriausios kloties.

Labai nuoširdžiai plėtoja savo veiklą LDD Detrito skyrius. Praėjusiais metais finansiskai parėmė Vilkaiviškio vyskupiją, kuri padeda skurdžiai gyvenantiems tautiečiams, siuntė siuntinius vaikams ir suaugusiems, tuo labai padėdamas kaimuose gyvenančioms šeimoms. Taip pat detroitiskiai skyrė piniginę auką į nelaimę papuolusiai šeimai Amerikoje.

Seattlo skyriaus sesės finansiskai rėmė Panevėžio „Vaikų dienos“ organizaciją, Lietuvos partizanų globos fondą, Panevėžio skautiją bei Švento Pranciškaus vienuoles.

Savo darbais džiugina Floridos skyrius. Nors la-

Istorinis užrašas iš parko įkūrimo laikų.

Pernai čia sulaukta 18 tūkstančių žmonių.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

Energinga lietuvė prikėlė sodą naujam gyvenimui

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Kai neseniai vykusio apsilankymo Čikagoje metu įtemptoje darbotvarkėje pavyko surasti laisvesnę dieną, ją mano svetingoji šeimininkė, JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) Marquette Parko apylinkės pirminkė Aušrelė Sakalaitė pasiūlė praleisti kaimyninėje Indianos valstijoje, kur Michigano mieste jau nuo 1936 metų veikia Draugystės botanikos sodas. „Pamatysi, tau bus labai įdomu“, – sakė Aušrelė, intriguodama dar ir tuo, kad ten dirba labai įdomi lietuvė. Ir išties sode praleistas pusdienis buvo labai įdomus ir viršijęs visus mano lūkesčius.

Nuo Lemonto jis nutolęs maždaug 70 mylių, kurias važiuodami į ten įveikiame gana greitai, bet grįžtant didžiuliuose kamščiuose sugaištame beveik tris valandas. Pakeliui A. Sakalaitė pasakoja, kad šiame sode ne tik sutiksiu čia dirbančią jos gerą pažįstamą lietuvę, bet ir pamatysiu lietuvišką kampelį bei Prezidento Antano Smetonos sodintą pušį.

Šaltoką ir vėjuotą dieną mus pasitinka šio sodo tarybos vicepirmininkė Rima Kašubaitė-Binder, čia dirbanti nuo 2013 metų. Kadangi Kašubų pavardė man labai girdėta ir primena garsųjį skulptorių Vytautą Kašubą, gyvenusį Marijampolėje, kur senosiose kapinėse ilsisi ir abu jo tėvai, paklausiu moters, ar tik nebus jo giminaitė. „Taip, žinoma, tai mano dėdė“, – besišypsodama atsako ji ir vėliau dar pasidalija labai įdomiais prisiminimais apie apsilankymą dailininkų Vytauto ir Aleksandro Kašubų namuose New Yorke.

O aš ją nustebinu pasakydamas, kad kaip tik išvakarėse, Lemonto socialinių reikalų skyriaus susitikime pristatydamas savo redaguojamą žurnalą „Donelaičio žemė“ bei kalbėdamas apie Mažąją Lietuvą, susipažinau su specialiai į susitikimą atvykusiais ir ilgą kelią įveikusiais Nijole bei Romualdu Kašubomis. Mokslininkas, inžinierius, Kauno technologijos universiteto garbės daktaras R. Kašuba taip pat yra skulptoriaus V. Kašubos sūnėnas, o gerb. Rima su juo buvo vienoje DP stovykloje Vokietijoje.

Tad nieko nelaukdami sėdame į gerb. Rimos vairuojamą elektromobilį ir pasileidžiame parko takeliais. Pakeliui išgirstu istoriją, kaip ir kodėl šis sodas atsirado. Viskas prasidėjo dar 1933 metais nuo Pasaulinės parodos Čikagoje, kur buvo pristatyta nedidelė architektūrinio kraštovaizdžio ekspozicija, parengta brolių Stauffer iš Indianos. Ši ekspozicija taip patiko kai kuriems lankytojams, kad broliai buvo įkalbėti įkurti tarptautinį draugystės sodą 100 akrų teritorijoje Michigano mieste, o šios iniciatyvos ėmėsi Frank Warren, kuris nupirko žemę, rinko pinigus ir ieškojo aukotojų. Naujosios institucijos šūkis buvo labai aiškus ir paprastas: „Taika ir draugystė visoms pasaulio tautoms“.

Draugystės sodas lankytojams duris atvėrė 1936 metais, jį sudaro 14 mažesnių etninių sodelių,

Energingoji Rima Kašubaitė-Binder sodui atgabena lietuviškų rūtų.

Vyčių dovanotas koplytstulpis su užrašu (d.).

skirtų atskiroms šalims ir tautoms. Čia veikė ir Tautų teatras, salos scenoje buvo vaidinamos pjesės, vyko koncertai, baleto grupių pasirodymai, kurie kas savaitę sulaukdavo tūkstančių lankytojų.

„Dabar mes po kruopelę renkame šio sodo istoriją, surandame įdomių archyvų, nuotraukų, žmonės pasidalija atsiminimais. Labai svarbu yra išsaugoti ir toliau puoselėti tą paveldą, nes buvo toks laikotarpis, kai šis sodas merdėjo, veikdavo vos pora savaitgalio dienų, o dabar išgyvename atgimimą, nes yra nemažai entuziastų, kurie supranta, kad 80 metų istoriją būtina išsaugoti ateities kartoms“, – įsitikinusi R. Kašubaitė-Binder.

Įdomu tai, kad pasiūlymai čia įsteigti savo sodelius buvo siunčiami daugelio Europos ir Azijos valstybių atstovams, bet atsiliepė ne visi. Tie, kuriuos ši idėja sudomino, atsiuntė sodui augalų, sėklų, skulptūrų, o Didžiosios Britanijos karalius George VI

net pasiuntė karališkąjį sodininką prižiūrėti sodelį. Šios šalies arbatos gėrimo namelis išlikęs iki mūsų dienų, kaip išlikę ir yra prižiūrimi Rumunijos, Belgijos, Slovėnijos, Airijos, Lenkijos ir kitų šalių sodeliai.

„Tenka nemažai laiko skirti tam, kad šie sodeliai būtų prižiūrimi. Bendrauju su įvairių tautybių žmonėmis, primenu, kad laikas išvalyti baseiną, atnaujinti fontaną ar nušveisti skulptūrą viename ar kitame sodelyje, ir kiekviena tauta iki šiol pagal galimybes rūpinasi. Neslėpsiu, man svarbiausias Lietuvos sodelis, prie kurio visada nuvedu lankytojus. Buvo ne vienas atvejis, kai iš jų išgirdavau, jog pačių protėviai prieš šimtą ar daugiau metų atvyko į Ameriką iš Lietuvos. Būna daug jaudinančių istorijų, ir man malonu, kad taip prisidedu prie Lietuvos vardo garsinimo“, – pasakojo vicepirmininkė.

Paklausta, ar yra žinoma, kaip Lietuva susidomėjo šio sodo istorija ir panoro turėti savo sodelį, ji atsakė, kad sodo steigėjai tada rašė laiškus ir kreipėsi į BALF'ą (Bendrąjį Amerikos lietuvių fondą), į Amerikos lietuvių tautinės sąjungos (ALT'o) pirmininką

jo, čia važiavo žmonės iš kaimyninių valstijų, tačiau vėliau jų skaičius sumažėjo, sodo steigėjai išėjo Anapilin, trūko pinigų, priežiūros, tad apie 1990-uosius metus jis vos gyvavo. Viskas pasikeitė, kai sodą pamatė dabartinis jo tarybos pirmininkas John Lendwber. Jis ėmėsi kurti naują 18 žmonių tarybą, į ją pakvietė ir Northeastern Illinois University profesorę R. Kašubaitę-Binder, visą gyvenimą atidavusią švietimo sričiai ir joje pasiekusiai karjeros aukštumų.

„Ėmėmės darbo iš peties. Jei man atėjus sodo biudžetas 2013 metais buvo 40 tūkstančių dolerių, tai šiemet jis pasiekė 200 tūkstančių dolerių. Labai džiaugiuosi, kad lankytojų skaičius pernai sudarė 18 tūkstančių, tai rodo, kad dirbame ne veltui. Žmonės čia atvyksta pailsėti, pasigrožėti nuostabią gamtą, įdomiais augalais, čia yra beveik 3 mylių ilgio pasivaikščiojimo ir laipiojimo takai, taip pat norėdami užsidirbti pinigų nuomojame sodą vestuvėms. Pernai jų pas mus buvo 30, šiemet jau turime užsakymų 42 vestuvėms.

Pageidaujantys už 150 dolerių gali įsiamžinti šaligatvio plytelėje, taip pat turime kelis šimtus savo narių, o įėjį-

Čia vyksta koncertai ir rengiamos vestuvės.

Antaną Olį, taip pat Juozą Bačiūną ir sulaukė iš jų teigiamo atsakymo bei paramos.

Ir tądien į Lietuvos sodelį ji atvyko ne tuščiomis rankomis – atvežė lietuviškų rūtų, kurios bus čia pasodintos. Pauosčiau jas – kvapas lygiai toks, kaip ir Lietuvoje. Lietuvos sodelyje yra atminimo ženklai Prezidentams Kaziui Griniui ir Aleksandrui Stulginskiui, o tarp jų stovi dar vienas ženklas, liudijantis, kad šalia augančią pušį pasodino Lietuvos prezidentas Antanas Smetona 1941 metų spalio 12 dieną. Tiesa, ši pušis pastaraisiais metais nudžiūvo, ir dabar reikia spręsti, ką su ja daryti toliau.

„Esame nutarę pasitarti su medžių specialistais, ir kai jie pasakys savo nuomonę, norėtume pušį iki apatinių šakų nupjauti, o iš likusio kamieno išdrožti kokią nors skulptūrą lietuviškais motyvais. Tai, kad šis sodas labai svarbus lietuvių garsinimo prasme, mane įkvėpė rašyti projektus Lietuvių Fondui prašant pinigų tolesniam jo tvarkymui. Finansavimo iš jų kol kas nepavyko gauti, bet nenuleidžiame rankų ir dirbame toliau bei ruošime naujus projektus“, – pasakojo energingoji sodo darbuotoja.

Paklausta, ar čia kada nors lankėsi lietuviai iš Lietuvos, moteris prisiminė, kad lankėsi Lietuvos televizijos filmavimo grupė, kūrusi laidą. Amerikos lietuviai čia apsilanko gana dažnai, jie atvyksta ir pavieniui, ir grupėmis, sodeliu domisi ir skautai, ir Vyčiai, ir Lietuvos universitetų moterų asociacijos (LUMA) narės, kurių 15 moterų turinčiam skyriui Vakarų Amerikoje pati R. Kašubaitė-Binder ir vadovauja.

1940–1960 metais šis sodas klestė-

mas į sodą kainuoja 6 dolerius. Sukaupti pinigai leido pasamdyti daugiau žmonių parko priežiūrai, nes vien žolės nupjovimas užima nemažai laiko, o kur dar daugybė kitų priežiūros darbų“, – pasakojo sodo darbuotoja.

Ji labai džiaugiasi ir tuo, kad kiekvienais metais sode įvyksta Lyric operos dainininkų koncertas, sutraukiantis daugybę šios muzikos gerbėjų – pernai jų būta apie 350, šiemet koncertas vyks rugpjūčio 13 dieną ir tikimasi ne mažiau lankytojų. Sode atskirais įdomiais renginiais paminimos ir Motinos bei Tėvo dienos, liepos 9-ąją minima Amerikos paveldo diena, o lankytojai itin mėgsta tradicinę alaus šventę, kuri šiemet rugpjūčio 19-ąją prasiplys ir bus pavadina alaus bei Bachus diena – jis buvo vyno dievas, ir lankytojų pageidavimu šiemet Draugystės sode bus galima paragauti ne tik alaus, bet ir vyno.

Paklausta, kokia didžiausia problema trukdo įgyvendinti visus sumanymus, gerb. Rima nusišypso ir numoja ranka – viskas yra padaroma ir įvykdoma, tik, žinoma, jei pinigų būtų daugiau, visko būtų galima dar daugiau padaryti. Norisi atnaujinti kai kuriuos darželius, reikėtų daugiau dėmesio ir pinigų skirti sodo veiklos pristatymui ir viešinimui.

Energingoji parko darbuotoja, radusi čia savo antrąjį pašaukimą, aiškiai žino, ką nori pakeisti ir pasiekti, o mantant pastarųjų kelių metų veiklos rezultatus, net abejonių nekylo, kad Draugystės sodas vėl sulaukė savo gerųjų laikų. Apie tai ir kalbame su Aušrele grįždami į Lemontą, o širdis ištis džiaugiasi ir yra pilna pasididžiavimo, kad tokiame gražiame gamtos kampelyje taip garsiai skamba Lietuvos vardas.

Šiemet komunizmo aukų minėjime prie komunizmo aukų atminimo paminklo Lietuvai atstovavo net trys Nepriklausomybės akto signatarai. Iš k.: prof. V. Landsbergis, Č. Okinčic, ambasadorius R. Kriščiūnas ir E. Zingeris.

V. Landsbergio viešnagė Washingtonė

Atkelta iš 1 psl.

Susitikimuose aptarti agresyvos Rusijos politikos, o taip pat globalių krizių keliams saugumo iššūkiai visai transatlantinei bendruomenei, transatlantinių ryšių ir visuomenių atsparumo stiprinimas, demokratijos Europos Rytuose stiprinimo perspektyvos.

Birželio 9 d. prof. V. Landsbergis dalyvavo dešimtosiose Komunizmo aukų memorialo įsteigimo metinėse, kurių metu buvusiam Estijos premjerui Mart Laar buvo įteiktas Truman-Reagan laisvės medalis. Šis medalis kiekvienais metais įteikiamas pasižymėjusiems kovotojams už laisvę. Atkuriamojo Seimo pirmininkas birželio 9 d. išskilmėse sakė pagrindinę kalbą. Prof. V. Landsbergis buvo pirmasis įvertintas šiuo medaliu. Šiais medaliais taip pat buvo pagerbtos tokios asmenybės kaip Jonas Paulius II, Čekijos prezidentas Vaclav Havel, Lenkijos prezidentas Lech Walesa,

kiti žymūs Vidurio ir Rytų Europos bei kitų su komunistiniu teroru kovojusių ar tebekovojančių šalių disidentai.

Kasmetiniame komunizmo aukų minėjime Washingtonė prie komunizmo aukų atminimo paminklo (Victims of Communism Memorial) šiais metais dalyvavo net trys mūsų Nepriklausomybės akto signatarai – prof. V. Landsbergis, E. Zingeris ir Česlav Okinčic.

Prof. V. Landsbergis kaip renginio garbės svečias priminė visiems apie žiaurios komunizmo nusikaltimus ir pakvietė nenustoti kovoti už laisvę. Prie komunizmo aukų paminklo buvo dedami vainikai ir skambėjo Venesuelos smuikininko bei laisvės advokato Wuilly Moises Arteaga melodijos.

Birželio 9 d. prof. V. Landsbergis taip pat dalyvavo buvusio JAV prezidento Jimmy Carter patarėjo nacionalinio saugumo klausimais, dr. Zbigniew Brzezinski laidotuvėse.

URM info

Lankydamasis Washingtonė Atkuriamojo Seimo pirmininkas davė interviu NPR laidai „All Things Considered“. Su laidos vedėju Robert Siegel prof. V. Landsbergis kalbėjo apie Lietuvos kovą už laisvę 1990–1991 m., istorines paraleles su šiandiena, dabartinę saugumo situaciją Europoje ir egzistuojantį tvirtą pasitikėjimą tarp Lietuvos ir JAV.

URM nuotr.

Knyga pusantro tūkstančio ištremtųjų atminimui

DR. GRAŽINA PRANAUSKIENĖ

Šiais metais Australijoje į anglų kalbą išversta Stasio Jameikio knyga „Traukinys rieda į amžinatilį“ (Only Eleven Came Back). Ji skirta vieno ešalono, ištremto į Šiaurę 1941 m. birželio 16-ąją, atminimui. 1948 m. iš pusantro tūkstančio vyrų ešalono liko gyvi tik 24, o po 1954 m. Lietuvą pasiekė tik 11! Grįžusiųjų sąrašė – ir Stasio Jameikio pavardė. Prieš paliekant koncentracijos stovyklą, jis buvo priverstas pasirašyti dokumentą, draudžiantį pasakoti, kas vyko tremtyje. Taip ir pratylėjo iki Lietuvos nepriklausomybės.

Ižanginiame žodyje vertėja Regina Share pasakoja, kaip 2015 metais besilankydama Lietuvoje, per radiją išgirdo Stasio Jameikio (1914–1990) gyvenimo istoriją. Buvo kalbama apie jo gimimo 100-čio proga papildytą „Traukinys rieda į amžinatilį“ knygą. Susidomėjusi užėjo į centrinę sostinės knygyną, tačiau leidinio nerado. Grįžusi į Australiją netikėtai sulaukė pasiūlymo ją išversti. Ji išsamiau susipažino, kas vyko tėvų ir protėvių žemėje, o taip pat suteikė galimybę angliškai skaitantiems susipažinti su skaudžia XX amžiaus Lietuvos istorija.

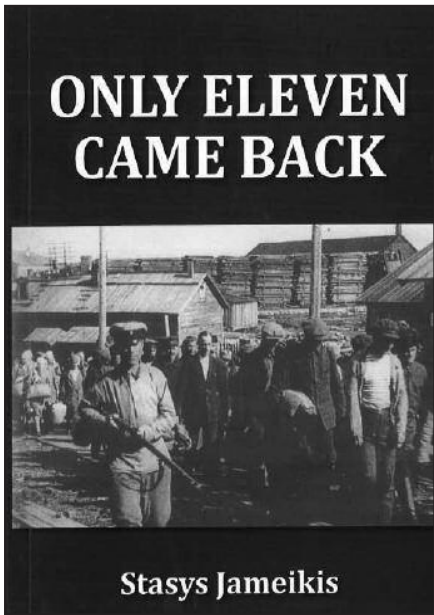
Stasio Jameikio išgyvenimai atspindi vokiečių-rusų karo ir pokario metų istorinių bei politinių įvykių seką. Prieš įkalinimą aktyvus skautininkas Stasys Jameikis dirbo Sveikatos apsaugos liaudies komisariate. Jį išvežė iš namų Kaune. Nepadėjo Lituanistikos institute dirbusios žmonos maldavimai, pamėlynavusios nualpusios motinos lūpos. Sunkvežimiu nugabentas į sostinę, iš Naujosios Vilnios gyvuliniam vagone su kitais „liaudies priešais“, 27-metis vyras buvo ištremtas į Šiaurę.

Vito Rimkaus knygoje „Kančios keliu į amžinatilį“ rašoma: „Išvargę, po penkių parų kelionės, bildant traukinio ratams, be miego, sustabarėjusiais kūnais dėl sėdėjimo suriestomis kojomis ant grindų ...tremtiniai birželio 21–22 d. vidurnaktį buvo išlaipinti Medviežjegorsko geležinkelio stotyje. Sargyba visus išrikiavo į ilgą koloną po penkis ir suskaičiavo. Paaškę, kad atvežta 1500 žmonių. Kolona pėsčiomis buvo varoma prie Onegos ežero, į konclagerį už 9 km nuo stoties“ (2011, p. 29).

Stasys Jameikis mena, kaip pakeliui į kalinimo vietą matėsi iš Murmanskos pusės į Leningradą riedantys vagonų sąstatai. Prieš vartus į stovyklą vykusios kratos metu atimti pinigai, žiedai, laikrodžiai bei visi aštrūs daiktai. Sukišti į barakus po 100, kaliniai praleido nerimo pilnas naktis. Medviežjegorsko koncentracijos stovykla daugeliui tapo fizinių ir dvasinių jėgų išbandymu.

Kelionė po šiaurės platybes tęsėsi iki pat Archangelsko srities. Prasidėjo kareivių pasityčiojimai, mušimas, šaudymas virš galvų, nesiskaitymas su pasiligojusiais. Mirusieji buvo paliekami pelkėse, miškuose ar pakelėse. Per pusę padalinta ir skirtingomis kryptimis pasiūsta kalinių masė buvo varyte varoma stovyklos link. Grupė, į kurią pateko Stasys Jameikis, ten atsidūrė per 12 parų, nubėgdama 612 kilometrų!

Išbadėję ir nualinti kaliniai dažnai sirgdavo. Kartą, belipdamas ant antrojo aukšto gulio, Stasys Jameikis neteko sąmonės. Atsigavo lavoninėje ir tik per stebuklą išliko gyvas. Iš abiejų pusių apkrautas lavonais, atsipeikėjęs bandė šauktis pagalbos, bet teisėjo kažkoks švokštimas. Po didžiulių pastangų sanitaras jį išgirdo, o stipresni ligoniai įtempė Stasį į palatą. Mokytojas Bronius Lengvenis iš Kauno trynė užšalusias galūnes, girdė karštu vandeniui, plėšte išplėsdamas jauną vyrą

iš mirties nagų.

1941–1942 metų žiemą nuteistieji išgyveno baisų badmetį. Nebeištverdami kai kurie įsilauždavo į lavoninę, apipjaustydavo lavonų kūno dalis, jas virdavo ir valgydavo. Stasys Jameikis prisimena, kad vykdavo muštynės dėl grobio nepasidalinimo, bet lietuviai nei lavonų pjaustyme, nei muštynėse nedalyvaudavo. Pats autorius paskutiniu duonos kąšniu pasidalindavo su tokiu pat išbadėjusiu.

Miško darbai buvo sunkūs. Kiekvienas kalinys privalėjo kasdien paruošti po 6 kubinius metrus malkų. Silpniems ar valdžiai nusikaltusiems nuolat grėsė karcėris. Į jį pateko ir 14 lietuvių, išdrįsusių švesti Kūčias.

Būdamas 181 centimetrų ūgio, Stasys Jameikis svėrė 39 kilogramus! Besidarbuojant šaltą žiemos dieną jį užgriuvo nupjautos pušies viršūnė. Nors sąmonės neprarado, dėl aštrių skausmų negalėjo atsistoti ant kojų. Partempus į lagerį ir padarius rentgeną, teko du mėnesius laukti diagnozės. Atvykęs profesorius paaiškino, kad pažeistas stuburo slankstelis ir centriniai nervai, o pasekmė – apatinių galūnių

paralyžius.

Juodi debesys Stasio nemigo naktų neužgožė. Gydėsi nuo tuberkuliozės, mankštinosi tol, kol pagaliau pradėjo vaikščioti su dviem, o ilgainiui ir su viena lazda. Perpasakoti to, ką patiria įsigilinęs į siaubų dvelkiančių puslapių prasmę skaitytojas, neįmanoma. Kaip neįmanoma užmiršti fizinių žmonių kančių ir dvasinių tautos žaizdų, kurios atsinaujina su kiekvienu birželio trėmimų paminėjimu.

Minint Stasio Jameikio 99-ąsias gimimo metines, buvęs kalinys Matas Dabulskis apgailestavo, jog sulaukęs Lietuvos nepriklausomybės, pastarasis mirė 1990 m. birželio 18 dieną. „Palaidotas Kauno Seniavos kapinėse, kur ir šiandien skautai neretai aplanko jo kapą ir atiduoda pagarbą ne tik broliui skautybėje, tiesaus skautiško gyvenimo pavyzdžiui, bet ir tikram lietuviui, meilę Tėvynei įrodžiusiam ne tik žodžiais, bet ir darbais“ (Matas Dabulskis 2013 03 21: <http://www.skautai.lt/index/article/id/1502>).

Stasio Jameikio knygos angliškas vertimas skirtas tremtinio Stasio Taškūno bei dar 1 504 kitų nekaltų asmenų ešalono, ištremto į Šiaurę 1941 m. birželio 16-ąją, atminimui. Stasys Taškūnas, gerbiamas Alytaus miesto architektas, ištremtas į Archangelsko sritį, mirė Jercevo pataisos darbų lageryje 1942 m. liepos 22 dieną.

2017 metais Tasmanijoje, Hobarto mieste, „Baltic Research Foundation“ organizacijos išleista „Only Eleven Came Back“ knygą galima įsigyti adresu:

Prof. Algimantas Taškūnas
LSS, Post Office Box 777
Sandy Bay
Tasmania 7006, Australia
Dėl knygos skambinti:
+61 3 6225 2505
arba teirautis:
aptas1929@outlook.com

Mintys po Prezidentės metinio pranešimo

Atkelta iš 2 psl.

Jau matyti, kad sveikatos apsaugos, švietimo ir mokslo, mokesčių reformos parengtos ne tokios, kokios turėjo būti, kokių laukė visuomenė. Matyti, kad jas daro politikos naujokai, o ne, kaip buvo žadėta, – politikos profesionalai. Prezidentė savo kritika siekia, kad vyktų ne kosmetiniai pasikeitimai, o tokie, kurie iš esmės spręstų ir keistų situaciją.

Jeigu Prezidentė bus nuosekli, ji tą kritiką pavers kūnu, t. y., pati vetuos arba pateiks savo pataisas kai kuriems įstatymams. Tuomet, manau, mes dar matome politinių mūšių pradžią”.

Mindaugas Jurkynas

koalicijos partneriai, ir opozicija išgirstų tai, kas buvo pasakyta, nes mes vieni priimti sprendimų negalime. Labai dažnai mums tenka ieškoti paramos ne tik tarp koalicijos partnerių, opozicijos, o kartais jos išvis neįmanoma rasti. Labai sunku daryti reformas, kada nėra to bendro, pakankamo palaikymo.

Pati svarbiausia žinia visiems, kad mes neturime laiko šiandien vieni kitus kritikuoti ir bandyti užkirsti sprendimus, mes turime šnekėtis.

Pranešime išvardintos pagrindinės reformų laukiančios valstybės gyvenimo sritys – skurdo mažinimas, vaisių kainos, aukštojo ir bendrojo ugdymo padėtis, urėdijos, kova prieš girtuoklystę, viešųjų finansų naudojimo ir viešojo administravimo sektoriaus efektyvumo didinimas, korupcijos mažinimas”.

„Lietuvos žinių“ politikos apžvalgininkė **Jurga Tvaskienė**:

„Prezidentės pranešimas buvo išsamus ir atveriantis problemas, kurios yra aktualios Lietuvos visuomenei. Prieš pranešimą buvo nuogastavimų, kad Prezidentė nedrįs kritikuoti dabartinių valdančiųjų, nes po rinkimų ji buvo prisiėmusi asmeninę atsakomybę už šios Vyriausybės veiklą. Tačiau Prezidentė savo kalboje dar sykį

parodė, kad ji yra drąsi, ryžtinga ir nesirengia užmerkti akių prieš nevykstančias reformas ir nesugebėjimą tvarkytis. Ji nebijo pasakyti, kad Vyriausybė ir Seimas orientuojasi tik į smulkias ir mažareikšmes pataisas, nematant globalių dalykų. Visa tai skaudina žmones ir ateityje gali Lietuvą toliau stumti į stagnaciją,

Jurga Tvaskienė

parodė, kad ji yra drąsi, ryžtinga ir nesirengia užmerkti akių prieš nevykstančias reformas ir nesugebėjimą tvarkytis. Ji nebijo pasakyti, kad Vyriausybė ir Seimas orientuojasi tik į smulkias ir mažareikšmes pataisas, nematant globalių dalykų. Visa tai skaudina žmones ir ateityje gali Lietuvą toliau stumti į stagnaciją,

Aš manyčiau, kad Prezidentės pastabos visiškai teisingos. Sutinku, kad pagrindinė atsakomybė turėtų būti prisiimta tradicinės partijos.

Turiu pastebėti, kad premjeras linkęs sumenkinti kritiką, skirtą jam ir jo Vyriausybei. Todėl jis turėtų suvaldyti savo norą užsimerkti prieš teisingą kritiką ir problemas”.

Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto direktorius **Ramūnas Vilpišauskas**:

„Turinio prasme pranešime nauja tai, kad Prezidentė jau įvertino naujosios valdančiosios daugumos bandymus inicijuoti reformas, ir tas vertinimas gana kritiškas. Taip pat ji pri-

Ramūnas Vilpišauskas

statė kai kuriuos gerus pavyzdžius, kaip įprasta, susijusių su tuo, prie ko ji pati ar jos komanda prisidėjo, sakykime, pasitikėjimo teismais augimą Lietuvoje, kai kurias iniciatyvas – ‘Už saugią

Lietuvą’ ar vaikų globą.

Emigracija buvo įvardyta kaip skausmingiausia Lietuvos problema ir tai buvo susieta su bent keliomis konkrečiomis ekonominės socialinės politikos sritimis. Čia, kaip ir kitur, Prezidentė daug detalių nepateikė, bet problemos pripažinimas aiškus ir Prezidentė veikiausiai mano, kad tolesni sprendimai taip pat yra pirmiausia Vyriausybės ir Seimo daugumos atsakomybė.

Prezidentė nenori pernelyg konkretizuoti savo pozicijos, nes vėliau vykstant deryboms su partneriais ES ar NATO ir paaškęjus, kad bendras konsensusas skiriasi nuo Lietuvos vadovės išsakytos pozicijos, tai gali būti laikoma pralaimėjimu, o to Prezidentė vengia”.

Užrašė V. Zaikauskas

Ramūnas Karbauskis

Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos seniūnas **Ramūnas Karbauskis**:

„Manau, yra normali kritika, ją priimame. Kita vertus, labai svarbu, kad ir mūsų

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Susirūpinta Lietuvos vietovardžiais

Vilnius (Alkas.lt) – Lietuvos Respublikos Seime vyko Etninės kultūros globos tarybos ir Seimo Kultūros komiteto organizuota konferencija-forumas „Vietovardžių (išnykusių kaimų vardų) išsaugojimo, ipaminklinimo sprendimai, pasitinkant Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetį”.

Konferencijos pranešėjai pabrėžė, kad tradiciniuose vietovardžiuose glūdinti etnologinė, lingvistinė, paleogeografinė, istorinė, kultūrinė ir kita informacija yra saugotina kaip svarbi Lietuvos ir pasaulio kultūrinio palikimo dalis, tad kaimų ir viensėdžių senųjų pavadinimų išsaugojimu privalo rūpintis valstybė.

Buvo atkreiptas dėmesys į tai, kad 1959–1989 m. iš Lietuvos gyvenamųjų vietovių sąrašo buvo išbraukta 5 600 kaimų pavadinimų (tradicinių vietovardžių). Šiuo metu, pagal dabar galiojančią įstatyminę bazę, neapibrėžtoje būsenoje yra 4 000 kaimų ir viensėdžių vardų. Atskirose savivaldybėse iš juridinės vartosenos ir toliau išbraukiami istoriniai kaimų pavadinimai. Kaimui likus be gyventojų ir trobesių jo teritorijai suteikiamas gre-

timos gyvenamosios vietovės pavadinimas.

Konferencijos dalyviai atkreipė dėmesį į tai, kad vietovardžių išsaugojimo klausimą nagrinėjusios valstybinės įstaigos – Kultūros ministerija, Žemės ministerija, Vidaus reikalų ministerija – 2015–2017 m. atsakymuose į raštiškus paklausimus ir svarstymų protokolinėse nutartyse besąlygiškai pripažinta, jog senųjų kaimų (ir viensėdžių) vardai yra nenuginčijama Lietuvos kultūros, istorijos ir kalbos vertybė.

Tačiau jau kelinti metai Seimo, Vyriausybės narių, mokslininkų ir visuomenininkų pasitarimuose nerandama reikiamų sprendimų, kaip išspręsti vietovardžių (konkrečiai – išnykusių kaimų vardų) naikinimo problemą.

Konferencijos pabaigoje jos dalyviai priėmė pareiškimą raginantį Lietuvos vadovybę priimti reikiamas įstatymų pataisas, leidžiančias vietovardžius oficialiai pripažinti Lietuvos nematerialiąja kultūros paveldo vertybe ir sustabdyti jų išbraukimą iš juridinių dokumentų.

A. Paulauskas buria judėjimą „Pirmyn Lietuva“

Vilnius (BNS) – Darbietis Artūras Paulauskas buria judėjimą. Pasak jo steigėjų, tai bus nauja centro-kairiosios krypties jėga, apjungianti tiek buvusius ar esamus Darbo partijos narius, tiek nepartinius asmenis.

Steigti judėjimą pavadinimu „Pirmyn Lietuva“ nusprendė apie 60 Vilniaus pakraštyje susirinkusių asmenų iš visos Lietuvos.

Judėjimo pirmininku vienbalsiai išrinktas Artūras Paulauskas.

„Pagrindinės idėjos yra Lietuvos

ateitis. Mes paėmėme tautinės, demokratinės valstybės kryptį, dorovinių nuostatų stiprinimą, teisingumo užtikrinimą, paskui ir visi kiti dalykai – sąžiningas mokėjimas už darbą, sąlygos verslui, ypatingai pabrėžėme, kad valdžios galios turi būti subalansuotos”, – aiškino A. Paulauskas.

Tikimasi naują judėjimą įregistruoti per dvi savaites.

Buvęs ilgametis seimo narys Artūras Paulauskas, pernai įvykusiuose rinkimuose perrinktas nebuvo.

Padaugėjo mirčių nuo narkotikų perdozavimo

Vilnius (BNS) – Europoje trečius metus iš eilės daugėja mirčių nuo narkotikų perdozavimo, Lietuva patenka tarp penkių Europos valstybių, kur tokių mirčių skaičius gerokai išaugo, teigiama ES narkotikų stebėsenos agentūros (EMCDDA) ataskaitoje.

Anot ataskaitos, mirtys dažniausiai susijusios su heroino ir kitų opioidų vartojimu.

EMCDDA nurodo, kad 2015 metais Lietuvoje nuo kvaišalų perdozavimo mirė 115 žmonių, 2014 metais tokių mirčių būta apie 80, 2013 metais – apie

50. Dauguma aukų buvo vidutiniškai 35 metų vyrai.

Išaugęs mirčių skaičius nebūtinai rodo, kad daugėja narkotikų vartotojų. Mirtys nuo perdozavimo gali būti susijusios su naujų kvaišalų bandymu.

Dokumente pažymima, kad didelė problema tebėra naujos psichoaktyviosios medžiagos. Pernai naudojantis ES ankstyvojo perspėjimo sistema pirmąkart aptikta 66 naujų narkotikų rūšių, tai yra po daugiau kaip vieną per savaitę.

Gedimino kalno tvarkymas kainuos 3,2 mln. eurų

Vilnius (Kultūros ministerijos info) – Nacionalinis muziejus po mėnesį užtrukusio techninio projekto vertinimo ketina artimiausiu metu ieškoti, kas atliktų Gedimino kalno šiaurės vakarinio šlaito tvarkymo darbus. Planuojama, kad jie kainuos 3 mln. 188 tūkst. eurų.

Gedimino kalno būkle ypač susi-

rūpinta po pernai vasarį ir spalį įvykusių didelių nuošliaužų, mažesnių nuošliaužų būta ir vėliau, paskutinė didesnė – šių metų kovą. Šiemet kalnas dėl avarinės būklės buvo uždarytas beveik keturiems mėnesiams ir lankytojams po Velykų.

Gedimino kalno tvarkymas turėtų būti baigtas iki 2018 metų pabaigos.

Motociklais pavežėta 80 neregijų

Vilnius (LNK TV) – Keliasdešimt baikerių dalyvavo akcijoje, kurios metu visoje Lietuvoje motociklais pavežėjo neregius.

Akcijoje dalyvavo 70 motociklininkų, kurie suteikė galimybę pasiva-

žinėti motociklais 80-čiai neregijų ne tik iš Vilniaus bei kitų didžiųjų miestų, bet ir iš mažesnių miestelių ar kaimų.

Dauguma regėjimo negalią turinčių žmonių motociklu važiavo pirmą kartą.

D. Trump neatsisako liudyti apie J. Comey

Washingtonas (ELTA) – JAV prezidentas Donald Trump sako, kad yra „šimtu procentų” pasiruošęs duoti priesaiką ir papasakoti apie savo pokalbius su buvusiu FTB vadovu James Comey.

Kalbėdamas Baltuosiuose rūmuose prezidentas neigė prašęs J. Comey būti lojaliu ar nutraukti buvusio Baltųjų rūmų patarėjo atžvilgiu vykdomą tyrimą.

„James Comey patvirtino didelę dalį to, ką sakiau, bet kai kurie dalykai, kuriuos jis teigė, paprasčiausiai yra netiesa”, – sakė D. Trump.

Tuo tarpu Senato žvalgybos komitetas paprašė suteikti jam prieigą prie įdviųjų pokalbių įrašų, – jei tokie egzistuoja.

J. Comey davė parodymus viename iš kelių Kongreso komitetų, tiriančių galimą Rusijos kišimąsi į JAV rinkimus ir spėjamas D. Trump komandos sąsajas su šia šalimi.

Jis tvirtina manąs, kad Preziden-

J. Comey liudijimas D. Trump neįšąsđino.

Business Insider nuotr.

J. Sessions JAV liudys Senate

Washingtonas (BNS) – JAV generalinis prokuroras Jeff Sessions, dėl kurio ryšių su Rusijos ambasadoriumi per prezidento rinkimų kampaniją kilo daug klausimų, sutiko liudyti Senato žvalgybos komitete, tiriančiame galimą Rusijos kišimąsi į rinkimus.

Pripažinęs, kad pernai dukart buvo susitikęs su Rusijos ambasadoriumi Jungtinėse Valstijose, J. Sessions kovą nusišalino nuo federalinio tyrimo dėl ryšių tarp Rusijos ir Donald Trump prezidentinės kampanijos. Per sausį vykusį posėdį dėl paskyrimo į generalinio prokuroro pareigas jis tvirtino kampanijos metu nesusitikęs su Rusijos atstovais.

J. Sessions persekiojo klausimai apie galimus papildomus susitikimus su ambasadoriumi Sergejumi Kisliaku.

D. Trump liepą lankysis Lenkijoje

Washingtonas (ELTA) – JAV prezidentas Donald Trump prieš liepos mėnesį Vokietijoje įvyksiantį Didžiojo dvidešimtuko (G20) valstybių susitikimą apsilankys Lenkijoje.

Pranešime teigiama, kad šiuo vizitu siekiama pabrėžti „prioritetą stiprinti NATO kolektyvinę gynybą”, ir priduriama, kad D. Trump dalyvaus

Senato demokratai kėlė klausimus, ar jie buvo susitikę per 2016 metų balandį Washingtono viešbutyje „Mayflower” vykusį renginį užsienio politikos klausimais. Teisingumo departamentas teigė, kad J. Sessions jame dalyvavo, kad išklaustų D. Trump kalbą, tačiau susitikimų ar privačių pokalbių nevyko.

J. Sessions teigimu, sprendimą priimti žvalgybos komiteto kvietimą atvykti iš dalies lėmė J. Comey liudijimas. Jis rašė, jog „svarbu man gauti galimybę aptarti šiuos klausimus tinkamame forume”. Generalinis prokuroras nurodė, kad į pakomitečius atvyks jo pavaduotojas Rod Rosenstein.

J. Sessions laiške nenurodė, ar kalbės viešai, ar už uždarytų durų. J. Comey liudijo viešai, o vėliau su komiteto nariais susitiko už uždarytų durų aptarti su slapta informacija susijusių klausimų.

Trijų jūrų iniciatyvos viršūnių susitikime, taip siekdamas „pademonstruoti stiprius (JAV) ryšius su Vidurio Europa”.

Kelių Vidurio, Rytų ir Pietų Europos valstybių vadovai liepos 6–7 dienomis susitiks Vroclave, kur vyks vadinamosios Trijų jūrų iniciatyvos aukščiausiojo lygio susitikimas.

A. Merkel pasirengusi deryboms dėl „Brexit”

Berlynas (ELTA) – Vokietijos kanclerė Angela Merkel tikina, kad, nors Didžiosios Britanijos premjerės Theresa May partija vykusiuose šalies parlamento rinkimuose nelaimėjo daugumos, ji nematanti kliūčių „Brexit” derybas pradėti pagal grafiką.

A. Merkel teigė mananti, kad Didžioji Britanija laikysis numatytos darbotvarkės, ir pridūrė, jog Europos Sąjunga jau pasirengusi deryboms.

Tai buvo pirmasis A. Merkel pasisakymas po rinkimų, per kuriuos Th.

May vadovaujami konservatoriai prarado 13 vietų parlamente.

Jiems pritrūko vos aštuonių mandatų, kad parlamente turėtų absoliučią daugumą. Toks rezultatas sukėlė neuztikrintumą dėl artėjančių JK išstojimo iš Bendrijos derybų. Th. May paskelbė pirmalaikius parlamento rinkimus, tikėdamasi užsitikrinti aiškius įgaliojimus, kad galėtų įgyvendinti savo „Brexit” viziją.

Vis dėlto ji pridūrė, kad per derybas ES valstybės narės „gins 27 Bendrijoje liekančių šalių interesus”.

Mirė „Batmano” aktorius Adam West

Los Angelas (BNS) – Sulaukęs 88-erių, mirė aktorius Adam West, praėjusio amžiaus 7-ajame dešimtmetyje išgarsėjęs vaidmeniu televizijos se-

riale „Batman”.

A. West mirė po „trumpos, tačiau drąsios kovos su leukemija”, teigiama pranešime.

LIETUVIŲ FONDO AUKOTOJAI

Nuoširdžiai dėkojame **2017 m.**

sausio, vasario, kovo, balandžio ir gegužės mėn.

Lietuvių Fondo aukotojams, kurių dosnumo dėka,

LF kapitalas padidėjo **30,498 dol.!**

Maloniai kviečiame visus remti Lietuvių Fondą.

Mūsų tauta – mūsų ateitis.

LF Vadovybė

\$10	Majutė, Gabija, IL (\$10); Sakalaitė, Aušrelė, IL (\$530).
\$20	Bagdady, Irena ir Bryan, IL (\$20); Čepaitis, Giedrė, IL (\$20); Laukaitis, Kazys, IL (\$420); Mincheski, Lisa, IL (\$20); Polikaitis, Aurelija, IL (\$520); Rogers, Dana, FL (\$220); Sadauskas, Linas ir Dalia, IL (\$170); Siliūnas, Lija, IL (\$120); Snipas, Vincas ir Norma, MA (\$20); Sušinskas, Kęstutis ir Rūta, IL (\$440).
\$25	Aglinskas, Peter, IN (\$45); Ambrozaitis, Audronė, IN (\$195); Apanavičienė, Laima, IL (\$85); Aukštuolis, Gintaras ir Daina, IL (\$125); Banevičius, Danguolė, CT (\$710); Garsys, Lucia (\$25); Girnius, Rima ir Tadas, MA (\$125); Kazlas, Elena, MA (\$25); Kazlauskas, Lionė ir Andrius, MA (\$325); Kelečius, Linas ir Ramunė, IL (\$235); Kučiūnas, Todd, IL (\$25); Oželis, Evelyn, IL (\$266); Schauer, Nijolė ir Russell, IL (\$25); Serdar, Deanna, IL (\$25); Šlepetyš, Ričardas, NJ (\$365); Užpurvis, Nijolė, MA (\$25); Vaičiulis, Aurelija ir Jonas, IL (\$75); Vardys, Anna, IL (\$1,135); Veitas, Romualdas ir Reda, MA (\$145); Ziaugra, Marius ir Birutė, MA (\$25); Žukauskaitė-Venclovas, Rita, IL (\$185).
\$30	Bielskus, Pijus ir Danguolė, IL (\$130); Brooks, Erika, IN (\$310); Neverauskas, Vita, MI (\$1,340); Valavičius, Antanas ir Viktorija, IL (\$6,730).
\$40	Antanaitis-Jacobs, Indrė, IL (\$40); Buntinas, Martynas ir Rūta, IL (\$70); Šaulys, Dalia Rūta, IL (\$4,140); Valaitis, Jonas ir Irena, IL (\$497); Heinold, Michael, Liz, Becky, IN (\$40).
\$45	Rudaitis, Teodoras ir Ritonė, IL (\$1,715).
\$50	Ambrose, Marius, DE (\$1,450); Austras, Dalia ir Alex, MA (\$300); Baipšys, Rimvyda, CA (\$650); Balčiūnas, Jurgis ir Violeta, MA (\$285); Beržinskas, Teresė, OH (\$200); Bileris, Kęstutis, NY (\$1,050); Brazaitis, Vida ir Dainius, IL (\$375); Černius, Jonas Vytautas ir Dalia, CA (\$440); Dailidė, Arvy, IL (\$75); Davis, Matilda, CA (\$275); Eidukytė, Oreta, IL (\$400); Flaherty, Eric ir Daryle, IL (\$50); Gaška, Gintautas ir Rūta, MI (\$4,300); Giedraitienė, Aniceta, OH (\$220); Girnius, Ramūnas ir Mirga, MA (\$50); Goštautas, Stasys ir Marytė, MA (\$175); Grybauskas, Vytenis, IL (\$5,300); Grybinas-Lee, Dalia, CA (\$375); Ilginytė, Danguolė, IL (\$675); Kalvaitis, Irena ir Romas, MA (\$150); Kamantas, Gražina, MI (\$5,350); Kasniūnas, Marius ir Rasa, IL (\$1,281); Kasper, Danguolė, FL (\$50); Kligys, Valeria, FL (\$50); Kupčinskas, Dainora, MA (\$450); Leiva, Viktorija ir Carlos, TX (\$50); Lukas Jr., Vincas, IL (\$685); Mackevičius, Nijolė, IL (\$50); Marchertas, Algirdas ir Raminta, IL (\$1,035); McCarthy, Rasa ir Patrick, IL (\$50); Miklius, Betty ir Walter, AZ (\$50); Monnier, Dan ir Miyoko, IL (\$50); Muliolis, Algirdas ir Amanda, OH(\$2,350); Norkus, Ramona, IL (\$50); Parker, Audra, MA (\$50); Quinn, Betty, IL (\$50); Ragas, Leonidas ir Praurimė, IL (\$1,450); Railaitė, Neringa, CA (\$1,760); Sidrys, Linas ir Rima, IL (\$1,020); Sirusas, George Saulius ir Gražina, FL (\$1,025); Sobie, Vida & Michael, (\$50); Stankaitienė, Dalia, IL (\$65); Stuopis, Jurgis ir Roma, MA (\$235); Svera, Jonas ir Birutė, MI (\$1,600); Tomonis, Rytis ir Birutė, IL (\$50); Vaitkus, Vytaas ir Aldona, IL (\$3,363); Verselis, Sigitas ir Daiva, MA (\$50); Viel, Susan, NY (\$50); Waingortin, Liuda ir Ernesto, MA (\$75); Ziaugra, Vytautas ir Liuda, MA (\$1,150); Žlioba, Aras ir Lina, IL (\$1,500).
\$70	Thies, Paul ir Rasa, CA (\$590).
\$75	Bieliauskas, Mindaugas ir Vida, IL (\$435); Bertulytė-Bray, Ina, WA (\$1,550); Grybauskas, Rimas, IL (\$75); Mereckis, Jūratė, IL (\$655); Riškus, Jurgis, IL (\$75).
\$86	Anonimai.
\$100	Adomėnas, Audra, IL (\$100); Alekna, Vitas ir Dalia, CA (\$1,450); Alksninis, Vytautas, CT (\$100); Ambrozaitis, Marija, IN (\$11,570); Anužis, Saulius ir Lina, MI (\$1,800); Augulytė-Bucmienė, Vida, OH (\$800); Balytė, Rita, OH (\$240); Balzekas Family Foundation Ltd., IL (\$1,840); Bernotas, Leonas ir Rima, MA (\$100); Buivys, Daina, MD (\$2,000); Burba, Linda ir Richard, IL (\$100); Bureika, Rita, CA (\$500); Černevičiūtė, Ieva, IL (\$400); Chretien, Robert, CA (\$100); J.Daužvardienės vyr. skaučių būrelis, IL (\$100); Delsing, Dennis, CA (\$100); Domanskis, Rimas ir Pranutė, IL (\$3,175); Dulaitis, Aldona, FL (\$1,100); Dunaravich, Marina, WA (\$120); Dysas, Raymond, OH (\$300); Gelažis, Lilija, IL (\$200); Giedraitis, Kastytis ir Rita, MI (\$1,660); Gifts of Grace Ministries, Inc., NC (\$100); Gramas, Raimundas ir Rita, IL (\$900); Grina, Juozas ir Adelė, TX (\$200); Grinis, Aldona, FL (\$1,975); Griškelis, Rimantas ir Regina, IL (\$6,500); Gvidas, Jurgita, IL (\$900); Hilko, Lina ir David, IL (\$100); Howes, Isabelle Laucka, MD (\$1,000); Janus, Žygis, IL (\$100); Jasas-Bujalski, Birutė, IL (\$400); JAV LB Šiaurės NJ apylinkė, NJ (\$200); Jurgutis, Danguolė, MI (\$720); Kairys, Kristina, GA (\$100); Kaminskas, Jonas, FL (\$800); Kanauka Naudžius, Aldona, IL (\$910); Kanauka Naudžius, Aldona, IL (\$910); Kazlauskas, Kazys ir Teresė, IL (\$2,038); Kazlauskas, Kristina, CA (\$100); Kirvelaitis, Vytenis, IL (\$2,400); Kisielius, Petras ir Daiva, IL (\$500); Kisielius, Rita, IL (\$10,290); Kleiza, Vaclovas ir Asta, IL (\$800); Kondratas, Ramūnas, Lietuva (\$1,300); Kriauciūnas, Aldas, IN (\$400); Kriauciūnas, Romualdas, MI (\$5,050); Kriauciūnas, Marius ir Mary, IL (\$10,950); Razma, Kristina ir Stafford, Daniel, IL (\$235); Kudirka, Aldona, CA (\$350); Laniauskas, Marius ir Eglė, OH (\$2,000); Lieponis, Algis, IL (\$1,300); Lietuvninkas, Gintaras ir Dalia, IL (\$100); Lituanistinė mokykla, „Lietuvėlė“, NJ (\$700); Liubinskas, Juozas ir Daila, IL (\$2,750); Liutikas, Laimutė ir Ramūnas, NJ (\$100); Masalaitis, Putinas, PA (\$800); Memėnas, Viktoras ir Vita, MI (\$850); Meškauskas, Marija, IL (\$1,400); Momkus, Vaclovas ir Margarita, IL (\$5,510); Monstavičius, Algirdas ir Barbara, NV (\$2,200); Nakas, Kęstutis ir Audrė, IL (\$300); Neverauskas, Vidas ir Adria, IL (\$100); Newsom, Marija, CA (\$500); Nikolskytė-Ehl, Irena, MA (\$200); Ostis, Algirdas ir Regina, IL (\$4,025); Pečkys, Algirdas ir Erika, OH (\$300); Petersonaitė, Daiva, IL (\$100); Petronis, Dainius ir Nida, IL (\$300); Polikaitis, Antanas ir Dalilė, CA (\$2.865); Pračkaila, Mindaugas ir Bigelis, Agnes, IL (\$1,350); Praitis, Algis, NE (\$2,600); Prost, Paul, (\$100); Rastonis, Eugenija, FL (\$500); Raulinaitis, Julius ir Irena, CA (\$1,700); Razma, Danuta ir Kazys, IL (\$450); Šileikytė-Hood, Laima, NY (\$300); Siliūnas, Donatas ir Daina, IL (\$1,930); Skučas, Donatas ir Gina, TX (\$800); Spurgis-Buczek, Nora, IL (\$1,135); Stankevičius, Giedrius, GA (\$100); Stephens-Žemaitis, Ramona ir Žemaitis, Alexis, IL (\$600); Strokovas, Ingrida, IL (\$200); Sutkuvienė, Ada, IN (\$5,685); Sužiedelis, Remigijus ir Vilija, FL (\$400); Tautvydas, Kęstutis ir Birutė, MA (\$1,000); Tomkutė, Milda, CA (\$1,205); Trakis, Martynas ir Dalia, IL (\$100); Udrys, Gytis, MI (\$200); Underys, Algirdas, IL (\$1,000); Vitas, Robertas ir Gailė, IL (\$2,700); Zailskas, Aldona, IL (\$1,590); Zalepūga, Rimantas ir Ramutė, FL (\$200); Zaparackas, Žibutė, IL (\$875); Žemaitis, Benedict ir Gražina, IL (\$200); Žibaitis, Audrius ir Diana, MA (\$100).
\$120	Rapšys, John, IL (\$340).
\$125	Čyvas, Saulius ir Daina, IL (\$475); Petronis, Aušrelė, FL (\$125); Tallat-Kelpša, Aušra M., IL (\$1,125).
\$150	Barzdukas, Arvydas ir Daiva, VA (\$2,780); Chiapetta, Ričardas ir Taiyda, IL (\$695); Draugelis, Arūnas ir Irena, IL (\$4,930); Kapačinskas, Juozas ir Dana, IN (\$550); Palionis, Solvega, IL (\$150); Razma Jr., Antanas, IL (\$4,870); Stasiukevičius, Aldona, FL (\$1,110); Vainauskas, Saulius ir Dana, MA (\$150).
\$160	Kulbis, Tadas ir Rūta, IL (\$21,700).
\$175	Mikulionis, Linas ir Rūta, MI (\$250).
\$200	Antanaitis, Faustas ir Onutė, IL (\$2,210); Buntinas, Christina ir Darius, IL (\$225); Christ

	Medical Center, IL (\$200); Gilvydis, Antanas ir Vida, IL (\$1,550); Jatulis, Mindaugas, NY (\$3,100); JAV LB Omahos apylinkė, NE (\$1,200); Kazlauskas, Daiva, PA (\$760); Lapatinskas, Vytautas, WA (\$5,000); Lithuanian Hall Association, INC., MD (\$700); Lukas, Rimas ir Rachael, IL (\$540); McCarthy, Ryan ir Jennifer, TX (\$200); Noreikienė, Zelma, IL (\$325); Ratajczyk, Rūta, CO (\$2,200); Sabaliūnas, Darius, OH (\$950); Šmulksčtys, Aldona, IL (\$1,900); Stončius, Pijus, IL (\$1,900); Totoraitis, Antanas, MT (\$825); Vaišnys, Juozas ir Elona, CT (\$5,600).
\$227	Lintakas, Aras, IL (\$1,027).
\$250	Majauskas, Paulius ir Daiva, IL (\$9,271).
\$300	Gečas-McCarthy, Irena, NY (\$1,900); Žlioba, Laima, IL (\$2,300).
\$500	Ječius, Kęstutis ir Dalia, IL (\$5,440); Karvelis, Gražina ir Albert Vidas, IL (\$500); Kilius, Povilas ir Raudys, Marija, IL (\$700); Kuolas, Almis ir Danguolė, MA (\$12,500); Lukas, Algis, MD (\$2,400); Scheidt, Don ir Kartanaitė, Anna, AZ (\$6,280).
\$1,000	Januta, Donatas, CA (\$20,600); Olšauskas, Stasė, IL (\$1,000).
\$5,000	Dečkys, Elena, IL (\$13,200).

(*Skliausteliuose — iš viso įnešta į LF į asmeninę narystę*)

Sveikiname naujus LF narius ir kandidatus:

Audra Adomėnas, IL; Robert Chretien, CA; Dennis Delsing, CA; Marina Dunaravich, WA; Gifts of Grace Ministries, Inc., NC; Žygis Janus, IL; Kristina Kairys, GA; Kristina Kazlauskas, CA; Laimutė ir Ramūnas Liutikas, NJ; Gabija Majutė, IL; Linas ir Rūta Mikulioniai, MI; Daiva Petersonas, IL; Giedrius Stankevičius, GA; Saulius ir Dana Vainauskai, MA
Vytautas Alksninis (CT) padovanojo LF narystę **Sigitai Alksninis-Balčiauskas, CT**
Lilija Gelažis (IL) padovanojo LF narystę dukrai **Rasai Kerelis, IL**

Atminimo įnašais pagerbti ir įamžinti Lietuvių Fonde:

a. a. Davetas Dulaitis, FL (aukojo: Dulaitis, Aldona, FL)
a. a. Adomas Jasas, IL (aukojo: Jasas-Bujalski, Birutė, IL)
a. a. Vytautas Kamantas, MI (aukojo: Lukas, Rimas ir Rachael, IL)
a. a. Vincas ir Ona Kanaukos, IL (aukojo: Kanauka Naudžius, Aldona, IL)
a. a. Albinas Karnius, FL (aukojo: Garsys, Lucia; Grinis, Aldona, FL; Rogers, Dana, FL; Kanauka Naudžius, Aldona, IL; Stasiukevičius, Aldona, FL)
a. a. Bronė ir Albertas Kremeliai, IL (aukojo: Karvelis, Gražina ir Albert Vidas, IL)
a. a. Juozas Laukaitis, NY (aukojo: Nikolskytė-Ehl, Irena, MA; Viel, Susan, NY)
a. a. Česlovas Olšauskas, IL (aukojo: Olšauskas, Stasė, IL)
a. a. Vytautas Rastonis, FL (aukojo: Rastonis, Eugenija, FL)
a. a. Antanas Razma, Sr., IL (aukojo: Aglinskas, Peter, IN; Ambrozaitis, Audronė, IN; Ambrozaitis, Marija, IN; Antanaitis, Faustas ir Onutė, IL; Antanaitis-Jacobs, Indrė, IL; Apanavičienė, Laima, IL; Aukštuolis, Gintaras ir Daina, IL; Bagdady, Irena ir Bryan, IL; Balytė, Rita, OH; Barzdukas, Arvydas ir Daiva, VA; Bieliauskas, Mindaugas ir Vida, IL; Brazaitis, Vida ir Dainius, IL; Brooks, Erika, IN; Buntinas, Christina ir Darius, IL; Buntinas, Martynas ir Rūta, IL; Burba, Linda ir Richard, IL; Čepaitis, Giedrė, IL; Christ Medical Center, IL; Čyvas, Saulius ir Daina, IL; J. Daužvardienės vyr. skaučių būrelis, IL; Domanskis, Rimas ir Pranutė, IL; Grina, Juozas ir Adelė, TX; Griškelis, Rimantas ir Regina, IL; Grybauskas, Vytenis, IL; Kamantas, Gražina, MI; Kapačinskas, Juozas ir Dana, IN; Kasniūnas, Marius ir Rasa, IL; Kelečius, Linas ir Ramunė, IL; Kilius, Povilas ir Raudys, Marija, IL; Kisielius, Petras ir Daiva, IL; Kisielius, Rita, IL; Kleiza, Vaclovas ir Asta, IL; Kriauciūnas, Marius ir Mary, IL; Kulbis, Tadas ir Rūta, IL; Laukaitis, Kazys, IL; Leiva, Viktorija ir Carlos, TX; Lieponis, Algis, IL; Lietuvninkas, Gintaras ir Dalia, IL; Lukas Jr., Vincas, IL; Mackevičius, Nijolė, IL; Marchertas, Algirdas ir Raminta, IL; McCarthy, Rasa ir Patrick, IL; McCarthy, Ryan ir Jennifer, TX; Mereckis, Jūratė, IL; Meškauskas, Marija, IL; Mincheski, Lisa, IL; Momkus, Vaclovas ir Margarita, IL; Nakas, Kęstutis ir Audrė, IL; Neverauskas, Vidas ir Adria, IL; Norkus, Ramona, IL; Ostis, Algirdas ir Regina, IL; Palionis, Solvega, IL; Petronis, Dainius ir Nida, IL; Quinn, Betty, IL; Ragas, Leonidas ir Praurimė, IL; Razma, Danuta ir Kazys, IL; Razma, Kristina ir Stafford, Daniel, IL; Riškus, Jurgis, IL; Rudaitis, Teodoras ir Ritonė, IL; Sadauskas, Linas ir Dalia, IL; Sakalaitė, Aušrelė, IL; Serdar, Deanna, IL; Sidrys, Linas ir Rima, IL; Siliūnas, Donatas ir Daina, IL; Šmulksčtys, Aldona, IL; Spurgis-Buczek, Nora, IL; Stephens-Žemaitis, Ramona ir Žemaitis, Alexis, IL; Stončius, Pijus, IL; Sušinskas, Kęstutis ir Rūta, IL; Sutkuvienė, Ada, IN; Tomonis, Rytis ir Birutė, IL; Vaičiulis, Aurelija ir Jonas, IL; Vaitkus, Vytaas ir Aldona, IL; Valaitis, Jonas ir Irena, IL; Valavičius, Antanas ir Viktorija, IL; Vardys, Anna, IL; Vitas, Robertas ir Gailė, IL; Zaparackas, Žibutė, IL; Žlioba, Aras ir Lina, IL; Žukauskaitė-Venclovas, Rita, IL)
a. a. Rimas ir Giedrė Sidriai, IL (aukojo: Kulbis, Tadas ir Rūta, IL)
a. a. Izabelė Stončienė, IL (aukojo: Bieliauskas, Mindaugas ir Vida, IL; Bielskus, Pijus ir Danguolė, IL; Čyvas, Saulius ir Daina, IL; Dailidė, Arvy, IL; Flaherty, Eric ir Daryle, IL; Grybauskas, Rimas, IL; Kapačinskas, Juozas ir Dana, IN; Kirvelaitis, Vytenis, IL; Kulbis, Tadas ir Rūta, IL; Lietuvninkas, Gintaras ir Dalia, IL; Mereckis, Jūratė, IL; Noreikienė, Zelma, IL; Polikaitis, Aurelija, IL; Šaulys, Dalia Rūta, IL; Schauer, Nijolė ir Russell, IL; Trakis, Martynas ir Dalia, IL)
a. a. Kazimieras Šaulys, IL (aukojo: Šaulys, Dalia Rūta, IL)
a. a. Julius Špakevičius, MA (aukojo: Austras, Dalia ir Alex, MA; Balčiūnas, Jurgis ir Violeta, MA; Bernotas, Leonas ir Rima, MA; Giedraitienė, Aniceta, OH; Giedraitis, Kastytis ir Rita, MI; Girnius, Ramūnas ir Mirga, MA; Girnius, Rima ir Tadas, MA; Goštautas, Stasys ir Marytė, MA; Hilko, Lina ir David, IL; Kalvaitis, Irena ir Romas, MA; Kasper, Danguolė, FL; Kazlas, Elena, MA; Kazlauskas, Lionė ir Andrius, MA; Miklius, Betty ir Walter, AZ; Mikulionis, Linas ir Rūta, MI; Parker, Audra, MA; Petronis, Dainius ir Nida, IL; Railaitė, Neringa, CA; Snipas, Vincas ir Norma, MA; Sobie, Vida & Michael; Stuopis, Jurgis ir Roma, MA; Užpurvis, Nijolė, MA; Vainauskas, Saulius ir Dana, MA; Veitas, Romualdas ir Reda, MA; Verselis, Sigitas ir Daiva, MA; Waingortin, Liuda ir Ernesto, MA; Ziaugra, Marius ir Birutė, MA; Ziaugra, Vytautas ir Liuda, MA; Žibaitis, Audrius ir Diana, MA)
a. a. Julius Vėblaitis, FL (aukojo: Valeria Kligys, FL)
a. a. Veronica ir Juozas Žemguliai, IL (aukojo: Monnier, Dan ir Miyoko, IL; Heinold, Michael, Liz, Becky, IN; Prost, Paul; Kučiūnas, Todd, IL; Stankaitienė, Dalia, IL)

Ričardas ir Taiyda Chiapetta (IL) papildė dukrelių **Maya ir Ariana Chiapetta (IL)** narystes; Gytis Udrys (MI) papildė **Annika Brigita Udrys** ir **Nora Janina Udrys (MI)** narystes.

- Įsirašykite ir įrašykite artimuosius į Lietuvių Fondo narius.
- Pažymėkite svarbias progas LF įnašais - gimimus, krikštynas, gimtadienius, mokslo baigimus, šventes, vedybas, jubiliejus.
- Atminimo įnašais pagerbkite mirusiuosius.
- Rašydami testamentus, bent dalį turto palikite Lietuvių Fondui.

Mokėti galima kreditine kortele

LIETUVIŲ FONDAS – LITHUANIAN FOUNDATION, INC. A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION Fed. ID# 36-6118312 14911 127TH ST., LEMONT, IL 60439, USA Tel. 630-257-1616 – admin@lithfund.org – www.lithuanianfoundation.org
--

A † A
STEFANIA
MILIAUSKIENĖ
LEVUŠYTĖ

Liūdinti šeima

A † A
NIJOLÈ BARONIENÈ
NARBUTAITÈ

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

A † A
HALINA BAGDONIENĖ
TARULYTĖ

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

Nuliūde artimieji

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTU GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

AKIU LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
 Akių ligos – chirurgija
 150 E. Huron, Suite 1000
 Chicago, IL 60611
 Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

www.draugas.org

www.draugofondas.org

ATLANTIC ExpressCorp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

+ Ukraina, Baltarusija,
Moldova, Rusija

**Greičiausi
pristatymo terminai**

**Kiekviena dėžė nemokamai
apdrausta \$100**

Siūlome automobilių
gabėtimą į visas pasaulio
šalis, automobilių pirkimą
iš visų JAV aukcionų,
asmens turto
perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

**Asmeninės siuntos
708-907-3000**

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas

8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta

6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli

22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed

360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal

188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance

5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network

6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex

704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Harvest Fresh

(Vit. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Hgts, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors

3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza

9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-999-9866

Galos Caves

6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užeiga

6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2

4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyra

338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA

2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankėvičienė

Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-3999

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **JAV LB Lemonto apylinkės Socialinių** reikalų skyrius birželio 14 d., trečiadienį, 1 val. p. p. kviečia visus į skaityklą PLC Lemonte, kur matysite dokumentinį biografinį filmą „Prie rugių ir prie ugnies“ apie tautos dainių – poetą Justiną Marcinkevičių.

■ **Birželio 16 d., penktadienį, 7 val. v. Bal-** zeko lietuvių kultūros muziejuje (6500S. Pulaski Rd., Chicago, IL) dainuos operos solistė Miglė Žaliukaitė (mezzo soprano), akompanuos Eglė Perkumaitė. Jų koncertiniame repertuare išgarsite lietuviškas dainas ir arijas, kurių didžioji dalis buvo atstastos archyvuose, pirmą kartą įdainuotos ir išleistos šio dueto kompaktiniame albume „Forgotten Lithuanian Songs and Arias“. Girdėsite B. Dvariono, V. Klovos, M. Petrausko, V. Banaičio bei daugelio kitų kompozitorių kūrinius.

■ **JAV LB Lemonto apylinkės valdyba** maloniai kviečia visus dalyvauti ruošiamame Gedulo ir vilties dienos paminėjime, kuris įvyks birželio 18 d. 10:30 val. r. prie Pasaulio lietuvių centro kiemelyje esančio paminklo tremtiniams. Adresas: 14911 127 th. St., Lemont, IL 60439

■ **Birželio 15–18 d. New York City Cen-** ter, (131 West 55 Street, New York, NY 10019) vyks Maskvos Vachtangovo teatro gastrolės – bus vaidinamas Rimo Tumino režisuotas spektaklis „Dėdė Vania“. Spektaklis rodomas Antono Čechovo festivalio „Vyšnių sodas“ metu. Daugiau informacijos tel. 212-581-1212 arba el. paštu: city-tix@nycitycenter.org.

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasi-** dėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL 60632) šį sekmadienį, birželio 18 d., 10 val. r. šv. Mišiose švėsime Kristaus Kūno ir Kraujo (Corpus Christi) šventę. Eu- charistijos šventimą atnašaus kun. Gediminas Keršys. Po šv. Mišių parapijos salė-

je minėsime Tėvo dieną ir Jonines. JAV LB Brighton Parko apylinkės valdyba ruošia šventinius pietus. Muzikinę programą atliks Algimantas Barniškis. Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

■ **Birželio 18 d., sekmadienį, 4 val. p. p.** AMC Loews Woodridge kino teatre (18 Woodward Ave., Woodridge, IL 60517) bus rodomas režisieriaus Donato Ulvydo filmas „Emilija iš Laisvės alėjos“ Filmą lietuvių kalba, su angliškais subtitrais. Bilietus užsisakyti galima tel. 708-668-6214.

■ **Birželio 18 d., sekmadienį, 11 val. r.,** minint Gedulo ir Vilties dieną (birželio 14-oji), Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje bus atnašaujamos šv. Mišios už Tėvynę. Po Mišių parapijos salėje apie trėmimus kalbės kadenciją baigiantis LR generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas. Bus proga padėkoti konsului už jo darbą bei palinkėti sėkmės jam ir visai šeimai, sugrįžtant į Lietuvą. Pietums gardūs bandėliai.

■ **Birželio 18 d., sekmadienį, Švč. Mer-** gelės Marijos Nekalto Prasiđėjimo parapija po 10 val. r. šv. Mišių visus kviečia į iškilmingus pietus Tėvo dienos proga. Juos ruošia JAV LB Brighton Parko apylinkės valdyba.

■ **Birželio 25 d., sekmadienį, 12 val. p.** p. Pasaulio lietuvių centro kiemelyje vyks gegužinė – gražiausio Joninių vainiko konkursas. Žaidimai, atrakcionai, prizai, siurprizai, loterijos, šokiai ir linksma muzika, skanus lietuviškas maistas. Rengia JAV LB Lemonto apylinkės valdyba.

■ **Gedimino lituanistinė mokykla (116 N.** Lake St., Mundelein, IL 60060) ieško muzikos mokytojo/s darbui mokykloje šeštadieniais nuo 9 val. r. iki 1 val. p. p. Naujieji mokslo metai prasideda rugsėjo 9 d. Teirautis el. paštu: glm.ilinojus@gmail.com

L. Mažyliui – Lietuvos pažangos premija

Apdovanojimą prof. Liudui Mažyliui įteikia LR ministras pirmininkas Saulius Skvernelis ir švietimo ir mokslo ministrė Jurgita Petrauskienė. Kairėje – Seimo pirmininkas Viktoras Pranckietis.

Dainiaus Labučio nuotraukos

Profesoriui Liudui Mažyliui įteikta Lietuvos pažangos premija. Ji įteikta pirmą kartą. Įteikdamas premiją Vyriausybės rūmuose ministras pirmininkas Saulius Skvernelis teigė, kad šis apdovanojimas turi ypatingą simbolinę reikšmę.

„Ši premija Lietuvoje teikiama pirmą kartą ir labai simboliška, kad ji paskirta mokslininkui, kuris atrado unikalią dokumentą – Vasario 16-osios Akta. Tada buvo ne tik didelis džiaugsmas, tačiau ir tam tikri išipareigojimai iš mūsų pusės, kuriuos šiandien pildome“, – sakė premjeras S. Skvernelis.

Įteikimo iškilmėse taip pat dalyvavo Seimo pirmininkas Viktoras Pranckietis, švietimo ir mokslo ministrė Jurgita Petrauskienė bei Lietuvos mokslų akademijos (LMA) prezidentas, profesorius Valdemaras Razumas.

Lietuvos pažangos premiją inicijavo LMA, ji bus skiriama už išskirtinės reikšmės mokslo ar mokslo taikomosios veiklos rezultatus (gamtos ir kitų mokslų sričių, kultūros, valstybingumo stiprinimo pasiekimus, inovacijas, proveržius ir pan.), plačiai žinomus Lietuvos visuomenei. Darbus premijai gauti gali siūlyti valstybės institucijos, visuomeninės organizacijos, įstaigos, įmonės, asociacijos, kiti juridiniai asmenys.

Lietuvos pažangos premijos dydis – 10 tūkst. eurų, lėšos bus skirtos iš Švietimo ir mokslo ministerijai (ŠMM) skirtų asignavimų.

ŠMM taip pat yra pateikusi paraišką Lietuvos mokslo tarybai dėl tolesnių profesoriaus L. Mažylio tyrimų finansavimo. Manoma, kad profesorius L. Mažylis toliau nagrinės temą „Lietuvos valstybės kūrimas ir pripažinimas 1917–1918 metais“.

ELTA

Birželio 18 d., sekmadienį, **Beverly Shores lietuvių klubas** kviečia į tradicinę „Kugelinę“, kuri vyks Šv. Onos bažnyčios kiemelyje (Saint Ann of the Dunes churchyard, 433 E. Golfwood Rd., Beverly Shores, IN 46301). 1 val. p. p. kun. Gediminas Keršys aukos šv. Mišias, kurių metu pasimelsime už gyvus ir jau savo žemišką kelionę užbaigusius tėvelius. Visus maloniai kviečiame gamtos prieglobstyje skaniai papietauti, pabendrauti ir atšvęsti Tėvo dieną. „Kugelinės“ metu surinktos lėšos bus skirtos „Lituanica Park“ užrašo įrengimui. Pasiteirauti tel. 219-923-6191

Birželio 15 d., ketvirtadienį, 7 val. v. „Sielos“ galerijoje Pasaulio lietuvių centre vyks susitikimas su **Lietuvos spaudos fotografų klubo prezidentu Jonu Staselium** ir bus pristatytas kasmetinis, jau 16-asis, nacionalinio konkurso „Lietuvos spaudos fotografija“ albumas. Daugiau informacijos tel. 773-704-0093.

GEDIMINO LITUANISTINĖ MOKYKLA

Pradedama mokinių registraciją
2017-2018 mokslo metams.

Į mokyklą priimami vaikai nuo 3 metų.
Mokslo metų pradžia rugsėjo 9 d.

Informacija: glm.ilinojus@gmail.com
Direktorė Jurita Gonta 847-630-0098
116 N Lake St, Mundelein, IL 60060

